

Společnost s ručením omezeným po 1. 1. 2014

Diplomová práce

Vedoucí práce:

doc. JUDr. Ing. Radek Jurčík, Ph.D

Bc. Michaela Badalíková

Brno 2015

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce doc. JUDr. Ing. Radku Jurčíkovi, Ph.D. za odborný dohled, rady, náměty a připomínky, které mi poskytl při zpracovávání této diplomové práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Společnost s ručením omezeným po 1. 1. 2014**

vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmetná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 28. 12. 2014

Abstract

Badalíková, M. Limited liability company after the first of January 2014. Diploma thesis. Brno: Mendel University, 2014.

This diploma thesis deals with new legislation of limited liability company from January 2014. At this diploma thesis is made comparison antecedent legislation and actual legislation of limited liability company, next comparison of conduct business of natural person and limited liability company and next comparison of establishment of limited liability company at Czech Republic and in the selected countries of the world.

Keywords

Company, limited liability company, Code of Business Corporations, tax haven, onshore and offshore company.

Abstrakt

Badalíková, M. Společnost s ručením omezeným po 1. 1. 2014. Diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita, 2014.

Diplomová práce se zabývá novou právní úpravou společnosti s ručením omezeným od ledna roku 2014. V této diplomové práci je provedena komparace dřívější a současné právní úpravy společnosti s ručením omezeným, dále komparace podnikání fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným a také komparace založení společnosti s ručením omezeným v České republice a ve vybraných zemích světa.

Klíčová slova

Obchodní společnosti, společnost s ručením omezeným, Zákon o obchodních korporacích, daňový ráj, onshore a offshore společnost.

Obsah

1	Úvod a cíl práce	11
1.1	Úvod	11
1.2	Cíl práce	11
2	Metodika	12
3	Obchodní společnosti	13
3.1	Společné výklady o obchodních společnostech	13
4	Právní úprava spol. s.r.o. do 31. 12. 2013	17
4.1	Právní charakteristika s.r.o.	18
4.2	Vznik spol. s.r.o.	19
4.3	Práva a povinnosti společníků	21
4.4	Orgány spol. s.r.o.	23
4.4.1	Valná hromada	23
4.4.2	Jednatel	24
4.4.3	Dozorčí rada	25
4.5	Vnější vztahy spol. s.r.o.	25
4.6	Změna společenské smlouvy	25
4.7	Tvorba rezervního fondu	26
4.8	Zvýšení a snížení základního kapitálu ve spol. s.r.o.	26
4.9	Zrušení a zánik s.r.o.	27
4.9.1	Fúze společností s ručením omezeným	28
4.9.2	Fúze akciové společnosti se spol. s.r.o.	29
4.9.3	Rozdělení spol. s.r.o.	29
4.9.4	Zrušení spol. s.r.o. s převodem jmění na společníka	30
4.9.5	Změna právní formy spol. s.r.o.	31
5	Právní úprava spol. s.r.o. po 1. 1. 2014	32
5.1	Společnosti, které se podřídí nové právní úpravě	33
5.2	Společnosti, které se nepodřídí nové právní úpravě	33

5.3	Povinná úprava společenské smlouvy	34
5.4	Ujednání smluv o výkonu funkce a o odměně jednatele.....	34
6	Hlavní změny právní úpravy od 1. 1. 2014	35
6.1	Založení spol. s.r.o.	35
6.2	Úprava dokumentů	35
6.3	Základní kapitál a minimální vklad.....	37
6.4	Podíly	37
6.5	Kmenové listy	38
6.6	Rezervní fond	39
6.7	Internetové stránky.....	39
6.8	Orgány spol. s.r.o.	39
6.8.1	Valná hromada.....	40
6.8.2	Statutární orgán	41
6.8.3	Dozorčí rada	41
7	Komparace podnikání fyzické osoby a spol. s.r.o.	43
7.1	Vývoj počtu malých a středních podniků v ČR.....	43
7.2	Vývoj počtu podnikatelských subjektů – fyzické osoby a spol. s.r.o.	44
7.3	Kritéria při rozhodování o právní formě podnikání.....	45
7.3.1	Způsob a rozsah ručení.....	46
7.3.2	Oprávnění k řízení	46
7.3.3	Počet zakladatelů	46
7.3.4	Nároky na počáteční kapitál	46
7.3.5	Administrativní náročnost	46
7.3.6	Účast na zisku/ztrátě.....	47
7.3.7	Finanční možnosti	47
7.3.8	Daňové zatížení	47
7.3.9	Zveřejňovací povinnost	47
7.4	Podnikání fyzických osob	47
7.4.1	Volba živnosti.....	48
7.4.2	Zdravotní a sociální pojištění.....	50
7.5	Podnikání právnických osob	53

7.6	Problematika účetnictví a zdanění spol. s.r.o. a fyzické osoby	54
7.6.1	Vedení účetnictví.....	54
7.6.2	Daně v podnikání	56
7.7	Srovnání podnikání fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným	58
7.7.1	SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání fyzických osob	60
7.7.2	SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání právnických osob	62
8	Daňové ráje	64
8.1	Offshore a onshore centra	64
8.2	Offshore a onshore společnosti.....	65
8.3	České společnosti a daňové ráje.....	66
8.4	Komparace založení spol. s.r.o. v České republice a ve vybraných zemích světa	67
9	Diskuze a závěr	70
10	Literatura	74
A	Vzor zakladatelské listiny dle nové právní úpravy	80

Seznam obrázků

Obr. 1	Přehled členění předmětu vkladu	16
Obr. 2	Druhy živností	49

Seznam tabulek

Tab. 1	Rozčlenění nové právní úpravy	32
Tab. 2	Povinné náležitosti společenské smlouvy dle staré a nové právní úpravy	36
Tab. 3	Vývoj malých a středních podniků v České republice v letech 2009 - 2013	44
Tab. 4	Vývoj registrovaných ekonomických subjektů v letech 2005 – 2013	45
Tab. 5	Údaje k výpočtu měsíční zálohy na sociální pojištění	51
Tab. 6	Výpočet měsíční zálohy na sociální pojištění - příklad	52
Tab. 7	Výpočet měsíční zálohy na zdravotní pojištění – příklad	53
Tab. 8	Vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob	57
Tab. 9	Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob	58
Tab. 10	SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání fyzických osob	61
Tab. 11	SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání právnických osob	63
Tab. 12	Vývoj počtu českých společností s vlastníkem z daňového ráje v letech 2009 - 2014	66
Tab. 13	Komparace aspektů založení spol. s.r.o. v různých zemích světa	68

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Rok 2014 se stal přelomovým rokem pro oblast soukromého práva. V tomto roce byl zrušen Obchodní zákoník a vstoupily v platnost nové stěžejní zákony, jako je Nový občanský zákoník a Zákon o obchodních korporacích. Tyto zákony přináší řadu nových změn. Rekodifikace soukromého práva byla dlouhým procesem, který trval přibližně 15 let. Vrcholem toho procesu bylo vytvoření nového právního předpisu, a to právě zmíněného Nového občanského zákoníku. Právě Nový občanský zákoník má nyní vysoké postavení a Zákon o obchodních korporacích, který upravuje speciální oblasti obchodních korporací, na něj navazuje. V médiích a na internetu se objevilo velké množství článků a diskuzí, jaké změny vlastně tato rekodifikace soukromého práva přináší. Všechny změny není možné v této diplomové práci zmínit, protože by všechny tyto změny vysoce překračovaly rozsah diplomové práce. Proto je tato diplomová práce zaměřena speciálně jen na oblast, která se týká společnosti s ručením omezeným.

Společnost s ručením omezeným se řadí mezi nejčastější a nejžádanější formy podnikání v České republice. Tato forma podnikání také doznala podstatných změn. Jak se společnost s ručením omezeným po rekodifikaci soukromého práva změnila? Zvýší se ještě více její popularita a oblíbenost? V současnosti jsou tyto otázky velmi časté a existuje široké spektrum jejich odpovědí. Když jsem si toto téma vybírala ke své diplomové práci, neexistovaly skoro žádné knižní publikace. Nyní můžeme v knihkupectvích a na internetu najít spoustu knih a odborných článků, co se společnosti s ručením omezeným dle nové právní úpravy týče, a které jsou schopny na tyto otázky odpovědět.

Smyslem této diplomové práce je tedy porovnat dřívější a současnou právní úpravu a zaměřit se na problematické oblasti nových zákonů.

1.2 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je zhodnotit právní úpravu společnosti s ručením omezeným, kterou přináší zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. V této práci je analyzována dřívější a současná právní úprava této společnosti s ručením omezeným včetně možných rizik, výhod a nevýhod či nejednoznačných a chybných právních úprav.

Dílčím cílem této práce je komparace malého a středního podniku jako fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným dle právní úpravy po 1. 1. 2014 dle různých hledisek týkajících se těchto forem podnikání. Dále jsou v této práci zhodnoceny aspekty v rámci vhodnosti forem podnikání jako společnosti s ručením omezeným a onshore/offshore společností s ručením omezeným.

Souhrnná zjištění a doporučení pro praxi jsou zařazena do závěrů diplomové práce s ohledem na ekonomickou a právní problematiku.

2 Metodika

Cílem této diplomové práce je komparace dřívější a současné právní úpravy týkající se společnosti s ručením omezeným a také komparace podnikání fyzických osob a společnosti s ručením omezeným. Dalším cílem této diplomové práce je komparace aspektů založení společnosti s ručením omezeným v České republice a ve vybraných zemích světa. V této diplomové práci je možno nalézt odpovědi na tři klíčové otázky:

1. Jak se liší současná právní úprava společnosti s ručením omezeným od dřívější právní úpravy?
2. Jaká právní forma podnikání z výše uvedených se jeví jako výhodnější?
3. Jaké aspekty jsou nejvýznamnější pro založení společnosti v dané zemi?

Základem pro zodpovězení klíčových otázek jsou legislativní předpisy České republiky. Pro zodpovězení první klíčové otázky je využito především zákona č. 551/1991 Sb., obchodní zákoník a zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, dále zákona č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník a zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Z těchto předpisů jsou využity pouze ty části, které se týkají společnosti s ručením omezeným.

Pro zodpovězení druhé klíčové otázky je využito především zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, dále zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Z těchto předpisů jsou vyjmuty oblasti týkající se podnikání fyzických osob jako OSVČ a právnických osob jako společnosti s ručením omezeným.

Pro zodpovězení třetí klíčové otázky je využito informačních zdrojů, jako jsou knižní publikace a internetové zdroje.

V této diplomové práci je použita především metoda komparace a metoda popisná. Práce je rozdělena do několika stěžejních kapitol týkajících se výše uvedených otázek. V závěru práce je možno nalézt diskuzi a shrnutí daného tématu, dále potom doporučení pro podniky a výhody a nevýhody spojené s podnikáním.

3 Obchodní společnosti

Než se budu zabývat samotnou společností s ručením omezeným, tak je vhodné seznámit se s pojmem obchodní společnost, vymezit stručně její základní rysy a stručně popsat vše potřebné k založení obchodních společností. Veškerou právní úpravu obchodních společností, kterou budu v následujících několika stranách práce zmiňovat, nalézáme v Obchodním zákoníku č. 513/1991 Sb., který byl platný do 31. 12. 2013. Nová právní úprava obchodních společností je od 1. 1. 2014 přesunuta do zvláštního zákona, a to do zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Mezi obchodní společnosti se řadí akciová společnost, společnost s ručením omezeným, dále komanditní společnost a veřejná obchodní společnost (onlinebusiness.volusion.com, 2012).

3.1 Společné výklady o obchodních společnostech

Obchodní společnost zná český právní řád již od vzniku Československé republiky, která tyto právní předpisy převzala z rakouského práva. Jednou z nejmladších forem obchodních společností je společnost s ručením omezeným, která vždy patřila k velmi využívaným formám (Bartošíková/Štenglová, 2006).

Obchodní společnost můžeme definovat jako právní společenství osob založené na základě smlouvy, které sleduje dosažení společných cílů pomocí organizovaného spolupůsobení. Obchodní společnost je právnickou osobou, která je založena za účelem podnikání. Obchodní společností je taktéž spojení právnických a fyzických osob, které na sebe berou závazek realizace činnosti směřující k naplnění účelu společnosti a to vše na základě společenské smlouvy. Dle Eliáše (2010) se mezi základní právní znaky obchodní společnosti řadí:

- Právní společenství založené zpravidla smlouvou,
- Dobrovolně založené společenství,
- Společenství vzniklé k určitému účelu,
- Organizované spolupůsobení.

Právní úprava rozeznává dvě základní formy obchodních společností, a to osobní a kapitálové.

Dle Pokorné (1997) se osobní společnosti vyznačují následujícími rysy:

- Společník je povinen se účastnit činnosti společnosti osobně,
- Společník dává k dispozici společnosti kapitálový vklad, jehož výše není zákonem omezena; v případě zvláštních potřeb a povahy společnosti není v konkrétním případě nutné vklad do společnosti přinést,
- Právní předpisy v osobních společnostech neurčují systém orgánů společnosti a záležitosti společnosti spravují všichni společníci společně; každému ze společníků náleží jeden hlas,

- Společník může kdykoliv během trvání společnosti ze společnosti vystoupit, avšak tato možnost volby zásadně vede k zániku společnosti,
- Ručení společníka za závazky společnosti je neomezené,
- Této právní formě společnosti je zachována velká míra rozhodovací volnosti společníků.

Eliáš (2010) říká, že se mezi osobní společnosti řadí veřejná obchodní společnost a komanditní společnost. Skupinu osobních společností můžeme charakterizovat jako společnosti, které jsou výlučně zakládány za účelem podnikatelským, a které kladou důraz na osobní vlastnosti a schopnosti jejich zakladatelů.

Dle Pokorné (1997) se kapitálové společnosti vyznačují následujícími rysy:

- Společníci splácí základní vklad do společnosti, jehož minimální výše je dána zákonem; zároveň je zákonem určena také minimální výše základního kapitálu, který je vytvořen všemi vklady společníků, a který je nutný pro vznik obchodní společnosti,
- Společník se nemusí účastnit činnosti společnosti osobně,
- Je zde právním předpisem upraven systém orgánů společnosti. Tento systém bývá tvořen shromážděním všech společníků a přísluší mu rozhodovat o otázkách existence obchodní společnosti (valná hromada), dále výkonným orgánem a dozorčím orgánem,
- Po dobu trvání společnosti společník nemůže kdykoliv ze společnosti vystoupit na základě jednostranného právního úkonu a nemůže žádat vrácení svého vkladu; může se však se společností dohodnout,
- Ručení společníků za závazky je neomezené nebo žádné,
- V právních předpisech je zakotvena ochrana věřitelů společnosti před možnou manipulací se jměním společnosti.

Pokorná (1997) tvrdí, že se mezi kapitálové společnosti řadí společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Jedná se o společnosti, které povinně vytváří základní kapitál určený zákonem. U těchto společností nejsou v první řadě důležité osobní vlastnosti a schopnosti společníků, ale především síla na jejich kapitálové účasti v podnikání.

Pokorná (1997) uvádí, že založením obchodní společnosti se rozumí samotné zřízení právnické osoby, tzn. vytvoření právních předpokladů pro to, aby společnost vznikla jako právnická osoba zápisem do obchodního rejstříku. Právním úkonem, kterým se obchodní společnost zakládá, je společenská smlouva. U založení akciové společnosti se společenská smlouva neuzavírá, nahrazuje ji zakladatelská smlouva a stanovy. Všechny tyto zakladatelské dokumenty musí být vyhotoveny písemně, vyžaduje se úřední ověření pravosti podpisů zakládajících osob. U akciové společnosti je nutno vyhotovit notářský zápis zakladatelských dokumentů. Obchodní společnost může založit i zmocněnec, ovšem musí být vybaven písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem zmocnitele. Společnost jako právnická osoba vzniká dnem, kdy byla náležitě zapsána do obchodního rejstříku. Pokud se stane, že zakladatelský dokument nebude odpovídat formou či obsahem kogentním předpisům zákona, může být společnost pro-

hlášena za neplatnou, a to pouze soudním rozhodnutím. Mezi důvody prohlášení společnosti za neplatnou patří:

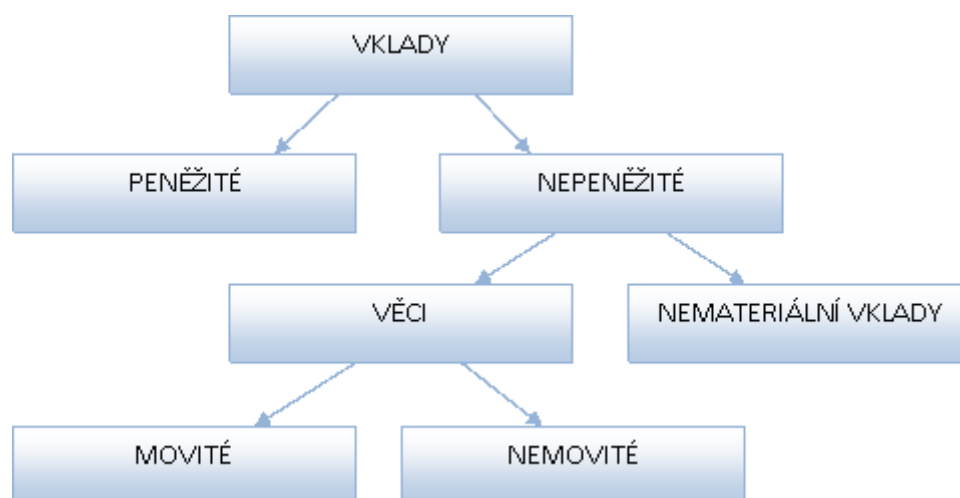
- Zakladatelský dokument nebyl vůbec pořízen,
- Zakladatelský dokument nebyl pořízen ve formě stanovené zákonem,
- Zakladatelský dokument neobsahuje potřebné údaje jako údaj o předmětu činnosti, formě společnosti, vkladech společníků, základním kapitálu apod.,
- V případě, že nebyly respektovány předpisy o minimálním splacení vkladů,
- V případě, že skutečný předmět podnikání/činnosti společnosti odporuje veřejnému pořádku nebo jsou tyto předměty zakázány,
- Pokud jsou všichni zakládající společníci nezpůsobilí k právním úkonům,
- Pokud je počet zakladatelů nižší než dva v rozporu se zákonem.

Co se týče vkladu do společnosti, je možno jej členit na dvě základní pojetí, a to na vklad v širším slova smyslu a vklad v užším slova smyslu. Vklad v nejširším slova smyslu označuje povinnost poskytnout plnění, které směřuje od společníka ke společnosti. Na druhé straně vklad v užším slova smyslu představuje pouze právní vztahy společníka a společnosti, v nichž vkladová povinnost společníka představuje současně jeho závazek k poskytnutí zdroje vlastního financování majetku společnosti a souhrn všech těchto závazků tvoří základní kapitál společnosti v peněžním vyjádření. Dle Eliáše (2010) je vklad vymezen dvěma základními znaky:

- Vklad je spjat se základním kapitálem společnosti,
- Rozsah plnění, ke kterému se společník zavázal, je majetkovým základem účasti společníka na společnosti; tato účast se nazývá pojmem podíl.

U veřejné obchodní společnosti nejsou vklady povinné a nepředstavují majetkový základ podílu. U komanditní společnosti poskytují vklad pouze komanditisté, komplementáři mají obdobné postavení jako společníci veřejné obchodní společnosti (Pokorná, 1997).

Vklady se dělí na dvě základní skupiny – vklady peněžité a vklady nepeněžité. Peněžitý vklad představuje určitá peněžitá částka, kterou společník dává společnosti k dispozici. Vklady nepeněžité se dělí na vklady hmotné (movité a nemovité věci) a vklady nehmotné (práva a majetkové hodnoty, taktéž průmyslová práva, know – how apod.). Obchodní zákoník prošel několika novelami týkajícími se nepeněžitých vkladů. Po novelizacích tedy nepeněžitý vklad představuje pouze majetek, jehož hospodářská hodnota je zjistitelná, a který může společnost využít ve vztahu k předmětu podnikání - tento předmět poskytovaný společnosti jako vklad by měl společnosti sloužit (např. osobní automobil využívaný k služebním cestám). Nepeněžitým vkladem nesmí být závazek, který se týká provedení prací či poskytnutí služeb. Nepeněžitý vklad musí být splacen před zápisem výše základního kapitálu do obchodního rejstříku a jeho hodnota musí být uvedena ve společenské smlouvě, zakladatelské listině či zakladatelské smlouvě (Eliáš, 2010).

Obr. 1 Přehled členění předmětu vkladu

Zdroj: (Pokorná, 1997)

4 Právní úprava spol. s.r.o. do 31. 12. 2013

Společnost s ručením omezeným (dále jen „spol. s.r.o.“) je jako všechny ostatní obchodní společnosti v České republice právnickou osobou. Řadí se ke kapitálovým společnostem se všemi základními rysy kapitálových společností, ovšem oproti akciové společnosti vykazuje určité znaky, které připomínají osobní společnost. Spol. s.r.o. se tedy staví na pomezí kapitálových a osobních společností. Společnost se zakládá za účelem podnikání, ale i za účelem jiným. V případě nepodnikání stále zůstává podnikatelem a je zapsána do obchodního rejstříku. Tato právní forma není využitelná pro některé druhy podnikání, např. bankovníctví či pojišťovnictví (Pokorná, 2010).

Právní forma spol. s.r.o. byla původně určena pro menší společnosti, které měly malý počet společníků, kteří nechtěli ručit osobně a neomezeně za závazky společnosti. Právní forma spol. s.r.o. je využívána například u podnikatelů, kteří spojují svoje zkušenosti a znalosti s menšími vlastníky kapitálu. Na rozdíl od akciové společnosti nejsou obchodní podíly spol. s.r.o. vyjádřeny cennými papíry. Tento fakt vyjadřuje těsnější vztahy mezi společníky ve spol. s.r.o., avšak na druhé straně právní volnost může lákat i podnikatele s nepoctivými úmysly (Pokorná, 1997).

Společností s ručením omezeným je společnost, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků a tito společníci ručí za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů. Spol. s.r.o. může být založena jednou osobou (fyzickou nebo právnickou osobou) avšak maximálně padesáti společníky. Spol. s.r.o., která má jediného společníka nemůže být jediným zakladatelem nebo jediným společníkem jiné spol. s.r.o. Jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nanejvýš tří spol. s.r.o. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem a společníci ručí společně. Zápisem splacení všech vkladů do obchodního rejstříku ručení všech společníků zaniká. Statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů. Pokud je jednatelů více, je oprávněn jednat jménem společnosti každý z nich samostatně. Jednatel je jmenován valnou hromadou z řad společníků a je oprávněn k obchodnímu vedení společnosti. Mezi další orgány spol. s.r.o. patří valná hromada, která je nevyšším orgánem společnosti a rozhoduje o důležitých otázkách týkajících se společnosti a dále dozorčí rada, která má za úkol dohlížet na činnost jednatelů, nahlížet do obchodních a účetních knih, kontrolovat a přezkoumávat účetní závěrku apod. (Koráb, 2005).

Společnost s ručením omezeným je historicky nejmladší formou podnikání. Počátky této formy podnikání se objevily v 80. letech 19. století v Německu. První zákon týkající se této formy podnikání byl vydán v roce 1892. Od 1. 1. 1992 byla tato forma podnikání upravována zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. K významným změnám došlo od 1. 1. 2001, kdy vstoupila v platnost novela obchodního zákoníku, která přinesla řadu zásadních změn (Pokorná, 1997).

4.1 Právní charakteristika s.r.o.

Spol. s.r.o. je chápána jako společnost, u které je základní jmění tvořeno vklady společníků stanovenými předem (Pokorná, 1997).

Eliáš (2010) definuje spol. s.r.o. pomocí následujících znaků:

- Společnost povinně vytváří základní kapitál z vkladů společníků, kdy nejnižší hranice výše základního kapitálu je 200 000,- Kč a zároveň minimální výše vkladu každého společníka je 20 000,- Kč,
- Společník se na základním kapitálu může zúčastnit pouze jedním vkladem, který musí být vždy dělitelný na celé tisíce, a celková výše všech vkladů společníků musí odpovídat výši základního kapitálu; v průběhu trvání spol. s.r.o. může společník zvýšit svůj vklad,
- Všichni společníci ručí za závazky spol. s.r.o. pouze v omezené výši a jen po takovou dobu, dokud nebyl proveden zápis o splacení všech vkladů v obchodním rejstříku,
- Spol. s.r.o. může být založena jednou osobou, avšak společnost s jedním členem nemůže být jediným zakladatelem/společníkem jiné spol. s.r.o. a zároveň jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše tří spol. s.r.o.,
- Spol. s.r.o. může tvořit maximálně padesát společníků.

Společníky ve spol. s.r.o. mohou být fyzické i právnické osoby, avšak jejich počet je omezen na maximálně padesát. Pokud by počet společníků přesáhl rámec určený zákonem, mohla by být spol. s.r.o. zrušena soudním rozhodnutím. Pokud má však více osob tzv. společný obchodní podíl, tak se považují za jediného společníka. Výše základního kapitálu představuje minimum, při kterém má společnost k dispozici určitý majetek a garantuje splacení pohledávek třetích osob. Základní kapitál tedy nesmí být snížen pod hranici 200 000,- Kč, která je stanovena zákonem. Hodnota základního kapitálu rovněž představuje garanci pro třetí osoby, zejména pro subjekty, které poskytují úvěry. Z tohoto hlediska je společnost se základním kapitálem 200 000,- Kč považována za nedůvěryhodnou (Eliáš, 2010).

Ručení za závazky spol. s.r.o. upravuje obchodní zákoník. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem, společníci ručí za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů, které jsou zapsány v obchodním rejstříku. Nově přistupující společník je povinen prohlásit, že přistupuje ke společenské smlouvě a od tohoto okamžiku přebírá ručení za závazky společnosti, které mohly vzniknout už v dřívější době. Při zániku účasti na společnosti zaniká taktéž ručitelství závazek dosavadního společníka a tento závazek přechází na nabyvatele jeho obchodního podílu. Ručení společníků netrvá pouze po dobu trvání spol. s.r.o., ale pokračuje i po jejím zániku. Dle Pokorné (1997) v tomto případě platí 2 pravidla:

- Společnost, která byla zrušena a zanikla bez nutného provedení likvidace – společník ručí ve stejném rozsahu jako za trvání společnosti,

- Společnost, která byla zrušena a následovala likvidace – společník ručí do výše svého podílu na likvidačním zůstatku.

U spol. s.r.o. může být společník zproštěn ručební povinnosti zcela v tom případě, kdy po likvidaci nezůstal žádný likvidační zůstatek a samotný společníkův vklad byl splacen a zapsán v obchodním rejstříku (Pokorná, 1997).

4.2 Vznik spol. s.r.o.

Vznik spol. s.r.o. se dělí do dvou etap, první etapa je samotné založení společnosti a ve druhé etapě dochází k jejímu vzniku zápisem do obchodního rejstříku.

Právním úkonem, kterým se spol. s.r.o. zakládá, je společenská smlouva. Tato smlouva musí mít formu notářského zápisu, zároveň ji podepisují společníci osobně nebo ji podepisují jejich zmocněnci (fyzická nebo právnická osoba). Zmocněnci musí mít plnou moc pro podpis, která musí být písemná a musí být úředně ověřena. Dle Bartošíkové a Štenglové (2006) musí společenská smlouva obsahovat podstatné náležitosti:

- Firma a sídlo společnosti,
- Určení společníků – název a sídlo právnické osoby či jméno a bydliště osoby fyzické,
- Předmět činnosti,
- Výše základního kapitálu,
- Výše vkladu společníka při založení společnosti, včetně způsobu splacení vkladu,
- Jména a bydliště jednatelů společnosti,
- Jména a bydliště členů dozorčí rady,
- Určení správce vkladu,
- Jiné údaje, které vyžaduje obchodní zákoník.

Pokud by smlouvě chyběla jedna z výše uvedených náležitostí, byla by neplatná. Spol. s.r.o. není povinna přijmout stanovy, tyto stanovy již přebírá společenská smlouva. Stanovy slouží k úpravě vnitřní organizace společnosti (Bartošíková/Štenglová, 2006).

Na žádost jediného zakladatele sepisuje notář zakladatelskou listinu formou notářského zápisu. Co se týče podpisů zakladatelské listiny, tak jsou podmínky stejné jako u společenské smlouvy. Zakladatelská listina musí obsahovat náležitosti jako společenská smlouva, avšak může obsahovat i další náležitosti dle vůle zakladatele. Zakladatelská smlouva může stejně jako společenská smlouva určit vydání stanov (Bartošíková/Štenglová, 2006).

Před samotným vznikem společnosti je nutné provést některé úkony, které směřují ke vzniku společnosti. Mezi tyto úkony patří získání živnostenského oprávnění či jiného oprávnění k podnikatelské činnosti, zápis společnosti do obchodního rejstříku, úkony zajišťující společnosti sídlo a další. Spol. s.r.o. vzniká dnem, kdy byla zapsána do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku se podává v elektronické či listinné podobě, elektronická podoba

je možná od 1. 1. 2007. Tento návrh může podat pouze osoba, která je podepsaná zaručeným elektronickým podpisem. Dle Bartošíkové a Štenglové (2006) musí elektronický podpis splňovat následující požadavky:

- Musí být spojen s podepisující osobou,
- Umožňuje identifikaci podepisující osoby k datové zprávě,
- Byl vytvořen a připojen k datové zprávě,
- Je k datové zprávě připojen takovým způsobem, že je možné zjistit jakoukoli následnou změnu dat.

Návrh na zápis, změnu zápisu a výmaz zápisu může podat pouze samotná spol. s.r.o. Návrh na zápis změny či návrh na zápis výmazu podává spol. s.r.o. jednající svým statutárním orgánem, čili jednatelem (Bartošíková/Štenglová, 2006).

Dle Bartošíkové a Štenglové (2006) se do obchodního rejstříku zapisují následující údaje:

- Firma a sídlo spol. s.r.o.,
- Předmět činnosti,
- Právní forma podnikání,
- Identifikační číslo,
- Jméno a bydliště/firma a sídlo jednatelů, den vzniku/zániku jejich funkce,
- Výše základního kapitálu,
- Výše vkladu každého společníka do základního kapitálu a rozsah jeho splacení,
- Výše podílu každého společníka,
- Zástavní právo k obchodnímu podílu, bylo – li zřízeno,
- Jméno a bydliště členů dozorčí rady a den vzniku/zániku jejich funkce,
- Další skutečnosti, stanoví – li je zákon (den vzniku spol. s.r.o., vstup do likvidace, zrušení společnosti, jména likvidátorů apod.)

Spol. s.r.o. může vzniknout také přeměnou právnických osob neboli fúzí. Fúzí se rozumí sloučení a splynutí. Při fúzi se do obchodního rejstříku zapisuje, že společnost zanikla sloučením nebo splynutím. Dále se zde zapisuje identifikační číslo nástupnické společnosti, firma a její sídlo. U nástupnické společnosti se zapisované údaje dělí dle toho, zda se jedná o sloučení či splynutí. Při sloučení se zapisuje přecházející obchodní jmění zanikající společnosti, firma, sídlo a identifikační číslo zanikající společnosti či případné změny doposud zapsaných údajů o nástupnické společnosti. Při splynutí se u nástupnické společnosti zapisují všechny údaje zapisované při vzniku společnosti, dále že společnost vznikla splynutím a že na ni přešlo jmění zanikající společnosti a firma, sídlo a identifikační číslo zanikajících společností. Při převodu obchodní jmění na společníka se společnost zrušuje bez likvidace a celé obchodní jmění převezme jeden společník se sídlem nebo bydlištěm v České republice (Bartošíková/Štenglová, 2006).

Při rozdělování spol. s.r.o. vznikají nové právnické osoby. K rozdělení je nutný projekt rozdělení, který schvaluje valná hromada společnosti, která zaniká. Důležitou součástí projektu je poměr, ve kterém budou rozděleny obchodní podíly zanikající společnosti a obchodní podíly nástupnické společnosti. Musí být určena výše vkladu do základního kapitálu nástupnické společnosti a velikost obchodního podílu každého společníka. Jednatelé zanikající společnosti musí povinně zpracovat písemnou zprávu o rozdělení, ve které musí být obsaženy ekonomické a právní důsledky a důvody rozdělení společnosti. Rozdělením společnosti společnost zaniká. Jejímú zániku předchází zrušení bez likvidace. Rozdělení společnosti probíhá formou: rozdělení se založením nových společností, rozdělení sloučením nebo kombinací těchto dvou forem (Eliáš, 2010).

4.3 Práva a povinnosti společníků

V této podkapitole se budu věnovat několika povinnostem, které musí každý společník plnit a dodržovat. V druhé části této podkapitoly se zaměřím na práva společníků ve společnosti. Práva i povinnosti společníka můžeme dělit na majetková a nemajetková.

Dle Bartoškové a Štenglové (2006) má každý společník několik povinností:

1. Povinnost splatit vklad

Základní povinností každého společníka je splatit vklad, ke kterému je vázán ve společenské smlouvě. Vždy po splacení části vkladu společníka musí být jednatelem podán návrh na zápis odpovídající změny do obchodního rejstříku. Společník je povinen platit úrok z prodlení ve výši 20% z nesplacené částky, pokud nesplatí svůj peněžitý vklad ve lhůtě, kterou stanovuje obchodní zákoník či společenská smlouva. Obchodní zákoník umožňuje použití velmi přísné sankce, která spočívá ve vyloučení společníka rozhodnutím valné hromady. Avšak jedná se o postup zcela výjimečný.

2. Příplatková povinnost

Společenská smlouva může založit právo valné hromady uložit společníkům povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu, kdy se jedná o příplatek v peněžitém plnění mimo základní kapitál. Tento příplatek se nestává součástí vkladu společníka. Výše příplatku nesmí překročit polovinu základního kapitálu. Pokud společník stanovený příplatek nezplatí, může být valnou hromadou vyloučen za podmínek platných pro vyloučení společníka při prodlení se splácením vkladu.

3. Povinnost převzít uvolněný vklad

Tato povinnost se vztahuje k převzetí části obchodního podílu společníka, jehož účast ve společnosti skončila bez právního nástupce. Výše obchodního podílu společníků se nemění, pouze se zvyšuje jejich vklad do základního kapitálu společnosti. Jednatelé jsou v tomto případě povinni vyhotovit nové úplné znění společenské smlouvy.

4. Povinnosti při nesplacení nepeněžitěho vkladu

Společník je povinen zaplatit hodnotu nepeněžitěho vkladu v penězích, pokud na společnost nepřejde majetkové právo k předmětu nepeněžitěho vkladu, i když se tento nepeněžitý vklad považuje za splacený. Společnost je pak povinna vrátit nepeněžitý vklad, který převzala.

5. Povinnost osobní účasti na společnosti

Tuto povinnost neukládá obchodní zákoník, avšak tuto povinnost může založit společenská smlouva. V českých podmínkách je toto začlenění do společenské smlouvy dosti obvyklé. Společenská smlouva může stanovit, jakou činnost bude společník vykonávat. Pokud je tato povinnost dána společenskou smlouvou, může být její porušení důvodem k vyloučení společníka ze společnosti rozhodnutím soudu (nikoliv valnou hromadou).

Dle Bartošíkové a Štenglové (2006) má každý společník následující práva:

1. Právo k řízení společnosti a ke kontrole její činnosti

Společníci řídí společnost prostřednictvím příslušného orgánu, tedy nepřímo. Tímto orgánem je valná hromada. Každý společník má právo zúčastnit se valné hromady, a to buď osobně, nebo v zastoupení, dále hlasovat na ní a vznášet dotazy, připomínky, návrhy a protinávhrhy. Společník může být na jednání valné hromady zastoupen prostřednictvím písemné plné moci zastupování společníka. Zmocněncem nemůže být jednatel či člen dozorčí rady společnosti, aby nedošlo ke konfliktu zájmů.

2. Právo podílet se na zisku společnosti

Způsob rozdělování zisku a podíly jednotlivých společníků na zisku stanovuje společenská smlouva nebo zakladatelská listina. Dle obchodního zákoníku je základním kritériem pro rozdělení zisku poměr obchodních podílů společníků. Jednotlivým společníkům vzniká právo na výplatu podílu na zisku v rozsahu, který vyplývá ze společenské smlouvy. Jaká část zisku se rozdělí mezi společníky, určuje valná hromada. Avšak nerozhoduje o tom, jaký podíl připadá každému společníkovi. Společnost nesmí vyplácet zálohy na podíly na zisku. Částka určená k vyplacení jako podíl na zisku společnosti nesmí být vyšší, než je výsledek hospodaření účetního období. Podíl na zisku je splatný do tří měsíců ode dne, kdy bylo přijato usnesení valné hromady o rozdělení zisku.

3. Právo na vypořádací podíl

Jedná se o právo společníka, jehož obchodní podíl přešel ve společnosti při zániku jeho účasti na vypořádací podíl. Tento stav může nastat při vyloučení společníka ze společnosti valnou hromadou, při vyloučení společníka soudem, při prohlášení konkursu na majetek společníka apod. Vypořádací podíl se zdaňuje zvláštní sazbou daně, která se vybírá srážkou, a to 15 %.

4. Právo na podíl na likvidačním zůstatku

Pokud se společnost ruší s likvidací, tak má každý společník právo na podíl na likvidačním zůstatku. Tento podíl se určuje poměrem obchodních podílů spo-

lečníků. Podíl na likvidačním zůstatku se zdaňuje zvláštní sazbou daně, která se vybírá srážkou, a to 15 %.

5. Vrácení vkladu

Obchodní zákoník zakazuje vrácení vkladu společníkům, a to po dobu trvání společnosti. Za vrácení vkladu se nepovažuje výplata vypořádacího podílu ani výplata podílu na likvidačním zůstatku.

6. Právo na přednostní převzetí vkladů na zvýšení základního kapitálu

Zvyšuje – li se základní kapitál peněžitými vklady, mají společníci přednostní právo k účasti na zvýšení základního kapitálu převzetím závazku ke zvýšení vkladu. Závazek k převzetí nového vkladu přebírají společníci v poměru dle výše svých obchodních podílů. Společenská smlouva může toto přednostní právo společníků vyloučit.

7. Právo na svolání valné hromady

Právo vynutit si svolání valné hromady přiznává obchodní zákoník. Toto právo má pouze společník, jehož vklad dosahuje alespoň 10 % základního kapitálu. Společníci, kteří nemají potřebný vklad ke svolání valné hromady, se mohou domluvit společně. Avšak jejich vklady musí společně dosahovat potřebné výše.

8. Právo podat jménem společnosti žalobu

Každý společník má právo podat jménem společnosti žalobu o náhradu škody proti jednateli či o splacení vkladu proti společníkovi, který je v prodlení s jeho splacením. Žalobu podat nelze, je – li společník vyloučen valnou hromadou kvůli prodlení.

4.4 Orgány spol. s.r.o.

Právní úprava spol. s.r.o. nepředpokládá, že společníci sami řídí a kontrolují chod společnosti. Proto je vytvořena soustava vnitřních orgánů, které mají za úkol řídicí a kontrolní činnosti a s jejich pomocí vstupuje společnost do vnějších vztahů ke třetím osobám. Povinně zřízovanými orgány spol. s.r.o. je valná hromada a jeden nebo několik jednatelů. Valná hromada má oprávnění rozhodovat o základních otázkách činnosti a existence spol. s.r.o. Jeden nebo více jednatelů jsou výkonným a statutárním orgánem společnosti. Obligatorním orgánem ve spol. s.r.o. je dozorčí rada, tzn., že společnost jej nemusí zřízovat (Eliáš, 2010).

4.4.1 Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem spol. s.r.o. Jde o zákonem organizované a formalizované shromáždění, které jedná o zásadních otázkách existence a činnosti společnosti. Rozhodovací proces probíhá formou hlasování, v němž každý společník uplatňuje svou individuální vůli se silou, která je dána počtem jeho hlasů. Rozhodovací proces propojuje společníky s jejich zájmy a vůlí. Valné hromadě přísluší například schválení jednání, schválení výsledků hospodaření společnosti, schvalování stanov a jejich změn, rozhodování o změně společenské

smlouvy, rozhodování o změnách výše základního kapitálu, jmenování či odvolání osob výkonného a dozorčího orgánu společnosti, rozhodování o vyloučení společníka, jmenování a odvolání likvidátora, rozhodování o zrušení společnosti s likvidací, rozhodování o přeměnách spol. s.r.o. apod. (Eliáš, 2010).

Valná hromada se není schopna usnášet, pokud jsou přítomni společníci s méně než polovinou všech hlasů. Společenská smlouva určuje, že je zapotřebí více kladných hlasů, než je pouhá většina, přičemž jeden hlas je zákonem přiznán na každých 1000 Kč vkladu společníka. Zákon vyžaduje nutnou kvalifikovanou většinu, tedy minimálně dvě třetiny hlasů společníků. Zákon připouští, aby společníci, kteří se nemohli zúčastnit valné hromady, mohli projevit svůj souhlas i mimo jednání valné hromady. Souhlas společníka musí být doručen do jednoho měsíce od konání jednání valné hromady (Eliáš, 2010).

Valná hromada je svolávána jednateli nejméně jednou za rok. Datum konání valné hromady a její program musí být společníkům oznámen nejméně 15 dní předem. Na jednání se projednávají pouze záležitosti uvedené v pozvánce. O jednání valné hromady se pořizuje zápis, ve kterém musí být identifikována společnost, dále kdy a kde se jednání konalo, kdo byl jejím předsedou a zapisovatelem, jaký byl program jednání, jaká rozhodnutí valná hromada přijala včetně výsledku hlasování. Zápis je poté rozeslán jednatelem všem společníkům. Rozhodnutí valné hromady ovšem nemusí být přijato, proto obchodní zákoník obsahuje zvláštní úpravu možnosti napadnout usnesení valné hromady. Usnesení valné hromady může být napadeno společníky, jednatelem, likvidátory, insolvenčním správcem nebo členy dozorčí rady. Dále pro podání tohoto návrhu je stanovena tříměsíční lhůta, poté právo podat tento návrh zaniká (Eliáš, 2010).

4.4.2 Jednatel

Jednatel či více jednatelů jsou výkonnými orgány spol. s.r.o. Jednatelům je svěřeno vedení spol. s.r.o., rozhodují o běžných záležitostech provozu společnosti, avšak zároveň vykonávají zákonem vymezené funkce, které se týkají postavení společnosti jako právnické osoby – svolávají valnou hromadu, řídí jednání valné hromady, zapisují jednání valné hromady, poskytují společníkům informace atd. (Eliáš, 2010).

Společníci si sami stanovují jednatele na konání valné hromady. Obchodní zákoník stanovuje kritéria, která musí osoba jednatele splňovat. Jednatelem může být pouze fyzická osoba, a to buď společník, nebo třetí osoba, která stojí mimo společnost. Vztah jednatele a společnosti je upraven smlouvou o výkonu funkce, tato smlouva musí být schválena valnou hromadou. Tato smlouva určuje práva a povinnosti obou smluvních stran. Jednatelem může být osoba ve věku minimálně 18 let, která je plně způsobilá k právním úkonům. Jednatelé mají povinnost zajistit řádné vedení evidence a účetnictví, vést seznam společníků a informovat je o záležitostech společnosti. Počet jednatelů a jejich funkční období určuje společenská smlouva (Eliáš, 2010).

4.4.3 Dozorčí rada

Zřízení orgánu dozorčí rady závisí u spol. s.r.o. na vůli společníků. Většina spol. s.r.o. v praxi dozorčí radu nezřizuje. Spol. s.r.o. je povinna zřídit dozorčí radu, kdy vykonává specializované činnosti podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Spol. s.r.o. je povinna zřídit dozorčí radu, jestliže je obchodníkem s cennými papíry nebo organizátorem regulovaného trhu. Dozorčí rada je vnitřním orgánem společnosti a její význam je větší především tam, kde má společnost větší počet společníků a kde vyvíjí náročné činnosti. Dozorčí rada dohlíží na činnost jednatelů, kontroluje údaje obsažené v dokladech společnosti, kontroluje účetní závěrky, přezkoumává návrh na rozdělení zisku a podává zprávy o své činnosti valné hromadě (Bartošíková/Štenglová, 2006).

Dozorčí rada musí mít alespoň tři členy, kteří jsou voleni valnou hromadou a nemohou být jednatelem společnosti. Zároveň členem dozorčí rady může být pouze fyzická osoba, která dosáhla minimálně 18 let a je plně způsobilá k právním úkonům. Podrobnosti o fungování dozorčí rady stanovuje společenská smlouva. Vztah mezi společností a dozorčí radou platí stejně jako u jednatelů – založeno na smlouvě o výkonu funkce (Eliáš, 2010).

4.5 Vnější vztahy spol. s.r.o.

Jednání spol. s.r.o. navenek je plně v rukou zákonem předepsaného výkonného orgánu (jednatelů). Statutárním orgánem spol. s.r.o. je jeden nebo více jednatelů. Jednatelé mají neomezené právo zavazovat společnost ve všech věcech. Konají právní úkony, z nichž vznikají právní vztahy. Způsob jednání statutárního orgánu musí být stanoven ve společenské smlouvě a zapisuje se do obchodního rejstříku. Pokud je pouze jeden jednatel, tak je on sám statutárním orgánem. Pokud je jednatelů více, jsou kolektivním statutárním orgánem. Jednatel může být pouze fyzická osoba, a to buď společník, nebo třetí osoba, která stojí mimo společnost. Vztah jednatele a společníka je upraven smlouvou, která určuje práva a povinnosti obou smluvních stran - smlouva o výkonu funkce (Eliáš, 2010).

Kromě statutárního orgánu může za společnost jednat také její zástupce. Spol. s.r.o. může zavazovat též prokurista. Toto oprávnění by mělo být upraveno ve společenské smlouvě. Pokud tomu tak není, tak prokuru uděluje valná hromada společnosti (Eliáš, 2010).

4.6 Změna společenské smlouvy

Při založení společnosti je uzavírána zakladateli společenská smlouva, která je založena na souhlasných projevech vůle všech zakladatelů. Společenská smlouva uspořádává vztahy uvnitř společnosti mezi společníky, řeší jejich vzájemné postavení. Změna společenské smlouvy se odvíjí od shodného projevu vůle všech společníků. Změna ve společenské smlouvě se realizuje dodatkem k původní společenské smlouvě, avšak je nutná forma notářského zápisu (Eliáš, 2010).

Vazba společníků na společnost je založena na investicích kapitálu, proto společníci mohou omezovat svoje zásahy do řízení společnosti a nechávat je třetím osobám. Společnost tak může být svým společníkům významně odcizena a její zájmy realizují její jednatelé. Ke změně ve společenské smlouvě dochází rozhodnutím valné hromady nebo dohodou všech společníků. Změna rozhodnutí valné hromady je nákladnější a povaha usnesení valné hromady není zcela jasná. U změny dohodou je patrné, že se jedná o právní úkon, avšak společníci nemusí vždy dospět k jednomyslnosti. Společenská smlouva se dále musí měnit v případě změny sídla společnosti, při převodu obchodního podílu apod. V těchto případech nedochází k rozhodnutí valné hromady, protože důvod samotné změny je daná právní skutečnost (Eliáš, 2010).

Souhlasný projev vůle všech společníků musí být vyhotoven ve formě notářského zápisu, při rozhodnutí valné hromady je obsahem notářského zápisu také samotný schválený text změny obsahu společenské smlouvy a seznam společníků s jejich jmény. Jednatelé jsou povinni vyhotovit nové znění společenské smlouvy, pokud došlo k její změně (Eliáš, 2010).

4.7 Tvorba rezervního fondu

Dle obchodního zákoníku spol. s.r.o. vytváří povinně rezervní fond. Většinou se vytváří při vzniku společnosti ve výši určené společenskou smlouvou. Jestliže není vytvořen při vzniku společnosti, vytváří jej společnost z čistého zisku za rok, a to ve výši 10% z čistého zisku, avšak ne více než 5% z hodnoty základního kapitálu. Rezervní fond lze využít pouze v případě, kdy společnost potřebuje vykryt svou ztrátu (Eliáš, 2010).

4.8 Zvýšení a snížení základního kapitálu ve spol. s.r.o.

Zvýšení základního kapitálu je možné tak, že společnost obdrží nové zdroje ze zvýšení vkladů společníků nebo z nových vkladů třetích osob. Zvýšit základní kapitál je možné i účetní operací na straně pasiv, kdy dochází ke změně jednotlivých položek rozvahy na straně pasiv. Do spol. s.r.o. nelze vstoupit. Nejdříve musí dojít ke zvýšení základního kapitálu přijetím závazku třetí osoby k novému vkladu či k převzetí závazku ke zvýšení vkladu u stávajících společníků. Pokud má spol. s.r.o. zájem o nového společníka, tak nejprve musí valná hromada rozhodnout o zvýšení základního kapitálu o vklad tohoto nového společníka, který se k poskytnutí vkladu musí zavázat. Rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu přísluší pouze valné hromadě. Aby bylo rozhodnutí přijato, je zapotřebí alespoň dvou třetin všech hlasů společníků a je nutno učinit notářský zápis. Základní kapitál může být zvýšen i nepeněžitými vklady, avšak musí být valné hromadě předložena zpráva s důvodem, proč se základní kapitál zvyšuje nepeněžitými vklady. Tyto nepeněžití vklady schvaluje valná hromada (Eliáš, 2010).

Společníci mají ze zákona přednostní právo na zvýšení základního kapitálu, a to pouze v poměru jejich obchodních podílů. Společenská smlouva může určit

i jiný poměr, v němž bude realizováno přednostní právo, na druhou stranu může přednostní právo zcela vyloučit. Společenská smlouva nebo stanovy musí určit lhůtu pro uskutečnění přednostního práva. Zvýšení základního kapitálu nastupuje až ode dne zápisu jeho nové výše do obchodního rejstříku. Jednatelé podávají návrh ke zvýšení základního kapitálu, avšak před tímto návrhem musí být splaceno nejméně 30% každého peněžitého vkladu a nepeněžité vklad musí být zcela splacen. Návrh musí obsahovat ověřený podpis jednatele a musí k němu být přiloženy všechny náležitě dokumenty (Eliáš, 2010).

Snížení základního kapitálu bývá vyvoláváno hospodářskými problémy spol. s.r.o. Základní kapitál se nesmí snížit pod 200 000,- Kč. Tímto způsobem se může vyrovnávat ztráta společnosti nebo to může znamenat, že společnost nepotřebuje tak vysoké zdroje vlastního financování a tyto zdroje jsou uvolňovány ve prospěch společníků. Rozhodování o snížení základního kapitálu patří do rukou valné hromady. K rozhodnutí je potřeba souhlasu dvou třetin všech hlasů společníků a o rozhodnutí musí být pořízen notářský zápis. Valná hromada určí, jak se naloží s částkami, které se snížením základního kapitálu uvolnily. Pokud se tímto snížením základního kapitálu vyrovnává hospodářský výsledek, resp. ztráta, tak nebude společníkům poskytnuto žádné plnění. Příslušnou část vkladu je možné vrátit při snížení základního kapitálu, kdy dochází ke snížení vlastních zdrojů financování spol. s.r.o. Snížení základního kapitálu působí na věřitele společnosti, kteří vyžadují právní ochranu. Jednatelé spol. s.r.o. jsou povinni zveřejnit své rozhodnutí o snížení základního kapitálu v Obchodním věstníku do 15 dnů po přijetí rozhodnutí (Eliáš, 2010).

Snížení základního kapitálu je účinné zápisem do obchodního rejstříku. Soudu je nutno prokázat, že snížení základního kapitálu bylo zákonem předepsaným způsobem oznámeno a pohledávky věřitelů byly uspokojeny nebo zajištěny (Eliáš, 2010).

Obchodní zákoník v některých případech ukládá povinnost spol. s.r.o. snížit základní kapitál. Je tomu tak v případě, kdy na společnost přejde její vlastní obchodní podíl. Takový stav může nastat při vyloučení společníka ze společnosti, při ukončení účasti společníka ve společnosti soudem, nebo pokud obchodní podíl přechází na dědice či právního nástupce společníka. I v těchto případech se přistoupí na snížení základního kapitálu jen tehdy, pokud se jeho hodnota nesníží pod zákonem stanovenou minimální hodnotu (Bartošíková/Štenglová, 2006).

4.9 Zrušení a zánik s.r.o.

Obchodní zákoník stanovuje dvě možnosti zrušení a zániku spol. s.r.o., a to s likvidací a bez likvidace. Zrušení spol. s.r.o. není vázáno na skončení účasti společníka na společnosti, avšak tento důvod může být jako rozšiřující obsažen ve společenské smlouvě. Společenská smlouva by tak mohla uvádět důvod zrušení např. smrt společníka. Důvod ke zrušení spol. s.r.o. ve společenské smlouvě je pouze skutečností, které se společníci domáhají, aby byla spol. s.r.o. zrušena

rozhodnutím soudu. Takový způsob zrušení spol. s.r.o. by přicházel v případě dvoučlenné společnosti, kde se oba společníci podílejí obchodními podíly ve výši 50%. V případě, kdy se společníci v takové spol. s.r.o. nedohodnou, se musí žádat o zrušení společnosti pomocí soudu. Zrušení spol. s.r.o. je rozhodnutím o tom, že již nebudou realizovány dosavadní vnější vztahy společnosti ke třetím osobám a vnitřní vztahy společnosti ke společníkům. Znamená to tedy, že společnost přechází do právního režimu likvidace, kdy se musí vypořádat majetkové vztahy a musí se rozdělit likvidační zůstatek mezi společníky. Poté se spol. s.r.o. musí vymazat z obchodního rejstříku. Při likvidaci společnosti činí právní úkony likvidátor. Likvidátora jmenuje/odvolává valná hromada. Součinnost likvidátora a společnosti určuje smlouva uzavřená mezi nimi. Při zrušení společnosti s likvidací jsou společníci vypořádáni podílem na likvidačním zůstatku, který se určuje podle poměru obchodních podílů společníků (Eliáš, 2010).

Likvidace není nutná tehdy, pokud jmění spol. s.r.o. přechází na jejího právního nástupce. V takovém případě se jedná o přeměny společnosti, kdy se právním nástupcem společnosti stává jiná obchodní společnost, nová obchodní společnost nebo společník původní obchodní společnosti. Jestliže se mění pouze právní forma spol. s.r.o. na jinou obchodní společnost či družstvo, tak původní společnost nezaniká. Přeměny obchodních společností jsou upraveny zákonem č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev (Eliáš, 2010).

4.9.1 Fúze společností s ručením omezeným

Fúze společností s.r.o. může být učiněna sloučením společností s.r.o. nebo splynutím společností s.r.o. V obou dvou případech dochází ke zrušení a zániku původní společnosti. U sloučení spol. s.r.o. se tato společnost stává součástí jiné již dříve existující obchodní společnosti, naopak u splynutí společností s.r.o. vytvářejí původní společnosti novou společnost. Základním právním úkonem je tzv. projekt fúze, který musí obsahovat určité náležitosti, a to identifikační údaje společností, rozhodný den fúze a nástupnické společnosti pokud se jedná o fúzi sloučením společností. Při fúzi splynutím musí projekt obsahovat společenskou smlouvu nebo stanovy nástupnické obchodní společnosti, projev vůle založit nástupnickou obchodní společnost a jména s bydlištěm nebo firmy nebo názvy, sídla a identifikační čísla členů statutárního orgánu i dozorčí rady spol. s.r.o. Dále musí projekt vnitrostátní fúze spol. s.r.o. obsahovat výši vkladu a výši obchodního podílu každého společníka a výši případného doplatku společníků zanikající nebo zanikajících společností. Projekt fúze se schvaluje valnou hromadou, a to alespoň třemi čtvrtinami všech hlasů společníků přítomných na valné hromadě. O tomto rozhodnutí musí být pořízen notářský zápis, jehož přílohou je projekt přeměny. Společníci, kteří se nemohli zúčastnit valné hromady, mohou projevit svůj hlas dodatečně, a to formou notářského zápisu, který musí být společnosti doručen do jednoho měsíce ode dne konání valné hromady (Eliáš, 2010).

Podle právní úpravy vypracovává statutární orgán každé zúčastněné obchodní společnosti písemnou zprávu o přeměně společnosti. Při fúzi sloučením

musí zanikající společnost nechat ocenit své jmění posudkem znalce. Při fúzi splynutím je povinna každá zúčastněná spol. s.r.o. nechat ocenit své jmění posudkem znalce, který musí popsat jmění spol. s.r.o., použité způsoby ocenění a částku, na kterou se jmění spol. s.r.o. oceňuje (Eliáš, 2010).

U zanikající společnosti musí usnesení valné hromady obsahovat rozhodnutí o zrušení společnosti bez likvidace s přechodem jmění na nástupnickou společnost, schválení projektu vnitrostátní fúze, schválení konečné účetní závěrky a při vnitrostátní fúzi splynutím schválení zahajovací rozvahy nástupnické společnosti. Usnesení valné hromady nástupnické společnosti o schválení vnitrostátní fúze musí obsahovat rozhodnutí o převzetí jmění zanikajících společností, schválení projektu vnitrostátní fúze a schválení konečné účetní závěrky a zahajovací rozvahy. Fúze nastává zápisem do obchodního rejstříku (Eliáš, 2010).

4.9.2 Fúze akciové společnosti se spol. s.r.o.

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev povoluje křížové fúze spol. s.r.o. a akciové společnosti, přičemž nástupnickou společností mohou být obě dvě. Projekt fúze takových společností musí obsahovat údaj o tom, kolik akcií určité podoby, druhu, formy a jmenovité hodnoty obdrží společník zanikající spol. s.r.o. výměnou za svůj obchodní podíl. Dále musí obsahovat údaj o tom, jaká bude výše vkladu a obchodního podílu, který obdrží akcionář zanikající akciové společnosti výměnou za své akcie. Vnitrostátní fúze těchto dvou společností musí být schválena všemi společníky zúčastnění spol. s.r.o. U akciové společnosti tomu tak není. Akcionář, který s fúzí těchto společností nesouhlasil, může ze společnosti vystoupit. Vystoupení musí mít písemnou formu s úředně ověřeným podpisem a musí být doručeno do třiceti dnů ode dne, kdy byla fúze schválena valnou hromadou. Vystoupení je pak již nevratné. Účast akcionáře zaniká dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku. Akcionář má právo na vypořádací podíl vyplacený v penězích, jehož výše se stanovuje jako kupní cena všech jeho vlastněných akcií (Eliáš, 2010).

4.9.3 Rozdělení spol. s.r.o.

Základní právní skutečností je projekt rozdělení spol. s.r.o., který musí obsahovat základní složky předepsané zákonem: identifikační údaje rozdělované společnosti; rozhodný den rozdělení; určení zaměstnanců, kteří se stávají novými zaměstnanci nástupnické společnosti či zůstávají zaměstnanci rozdělované obchodní společnosti; určení majetku a závazků, které přecházejí na nástupnickou společnost; projev vůle zrušit obchodní společnost bez likvidace rozdělením; sloučení změny společenské smlouvy nebo stanov nástupnické obchodní společnosti při rozdělení sloučením nebo rozdělení odštěpením. Dle Eliáše (2010) existují jednotlivé formy rozdělení:

- Rozdělení, kdy rozdělovaná společnost zaniká,

- Rozdělení odštěpením, u něhož se rozdělovaná společnost neruší ani nezaniká, ale část jejího jmění přechází na existující nebo vznikající nástupnickou obchodní společnost.

Projekt rozdělení spol. s.r.o. musí obsahovat výši vkladu a obchodního podílu každého společníka v zúčastněné společnosti před zápisem rozdělení do obchodního rejstříku a v nástupnické společnosti po zápisu do obchodního rejstříku. Dále musí obsahovat výši případného nedoplatku společníkům zúčastněných společností. Pro schvalování projektu rozdělení platí ta samá pravidla, jako je tomu u projektu fúze (viz. výše). Projekt rozdělení má být uložen do sbírky listin a má být zveřejněn nejméně dva týdny přede dnem konání valné hromady. Usnesení valné hromady zanikající nebo rozdělované společnosti o schválení rozdělení musí obsahovat: rozhodnutí o zrušení společnosti bez likvidace s přechodem jmění na nástupnickou společnost či rozhodnutí o přechodu části jmění rozdělované společnosti na nástupnickou společnost; schválení projektu rozdělení; schválení konečné účetní závěrky zanikající nebo rozdělované společnosti a zahajovací rozvahy rozdělované společnosti včetně všech nástupnických společností. Usnesení valné hromady nástupnické společnosti o schválení rozdělení sloučením nebo rozdělení odštěpením sloučením musí obsahovat tyto údaje: souhlas s převzetím jmění zanikající společnosti nebo části jmění rozdělované společnosti; schválení projektu rozdělení sloučením nebo projektu rozdělení odštěpením sloučením; schválení konečné účetní závěrky a zahajovací rozvahy a výši základního kapitálu nástupnické společnosti. Rozdělení je účinné dnem zápisu do obchodního rejstříku (Eliáš, 2010).

4.9.4 Zrušení spol. s.r.o. s převodem jmění na společníka

Právním nástupcem spol. s.r.o. se může stát jeden společník za určitých podmínek. Projekt převzetí musí obsahovat firmu, sídlo, identifikační číslo a právní formu nebo jméno, příjmení, bydliště a rodné číslo přejímajícího společníka, dále firmu, sídlo, identifikační číslo a právní formu společnosti, která zaniká; určení struktury vlastního a cizího kapitálu společnosti, která zaniká; den převzetí jmění; pravidla pro určení výše a splatnosti přiměřeného vypořádání poskytnutého ostatním společníkům společnosti, která zaniká (Eliáš, 2010).

Společník musí být uveden jako podnikatel ke dni podání návrhu na zápis převodu jmění do obchodního rejstříku. Usnesení valné hromady musí obsahovat rozhodnutí o převzetí jmění společnosti, která zaniká, dále schválení projektu převzetí jmění a schválení konečné účetní závěrky a zahajovací rozvahy. Jméno může převzít pouze společník, s jehož obchodním podílem je spojen vklad, jehož výše musí dosahovat alespoň 90% základního kapitálu spol. s.r.o. Společník je povinen poskytnout ostatním společníkům vypořádání v penězích, jehož výše musí být dána posudkem znalce a jeho výplata musí být učiněna do jednoho měsíce ode dne zápisu převodu jmění do obchodního rejstříku. Usnesení valné hromady o schválení převzetí jmění spol. s.r.o., která zaniká, musí obsahovat rozhodnutí o zrušení spol. s.r.o. bez likvidace, dále schválení projektu převzetí jmění, schválení konečné účetní závěrky a zahajovací rozvahy (Eliáš, 2010).

4.9.5 Změna právní formy spol. s.r.o.

Změnou právní formy nezaniká právnická osoba a její jmění nepřechází na jiného právního nástupce. Při změně právní formy se mění pouze vnitřní právní poměry a právní postavení společníků. Základní právní skutečností je projekt přeměny, který musí obsahovat firmu, sídlo a identifikační číslo obchodní společnosti před samotnou změnou právní formy; dále budoucí právní formu obchodní společnosti; firmu obchodní společnosti po změně právní formy; den zpracování projektu přeměny; společenskou smlouvu/zakladatelskou listinu/stanovy obchodní společnosti po zápisu změny právní formy do obchodního rejstříku; zvláštní výhody; pravidla postupu u vypořádání se společníkem, který s přeměnou nesouhlasil a určení výše částky, která mu bude vyplacena; jména, příjmení a bydliště nebo firmy nebo názvy, sídla a identifikační čísla osob, které budou zapsány do obchodního rejstříku po přeměně (Eliáš, 2010).

Projekt změny právní formy musí být vyhotoven alespoň jeden měsíc před dnem konání valné hromady spol. s.r.o. a musí být vyhotoven k nahlédnutí společníkům a členům. Obchodní společnost, která mění svoji právní formu, vydá na požádání každému společníkovi nebo členovi opis nebo výpis z listin. Spol. s.r.o. je povinna vyhotovit účetní závěrku. Ke dni zpracování projektu přeměny je spol. s.r.o. povinna nechat ocenit své jmění posudkem znalce. Pokud vlastní kapitál obchodní společnosti nedosáhne po změně právní formy výše základního kapitálu, musí jej společníci doplatit v penězích společně a nerozdílně. Věřitelům je zaslána nová právní forma ke dni zápisu do obchodního rejstříku; věřitelé mají právo na poskytnutí dodatečné jistoty (Eliáš, 2010).

Návrh na zápis do obchodního rejstříku je možno podat nejdříve po uplynutí 30 denní lhůty ode dne, kdy byla změna právní formy schválena valnou hromadou nebo členskou schůzí. Společníci ručí za dluhy spol. s.r.o. pokud před změnou právní formy ze společnosti nevystoupili a zůstali jejími členy. Společník má právo ze spol. s.r.o. vystoupit, jestliže byl společníkem ke dni konání valné hromady a hlasoval proti přeměně právní formy. Vystoupení ze spol. s.r.o. musí mít písemnou formu s úředně ověřeným podpisem společníka a musí být doručeno do třiceti dnů ode dne schválení změny právní formy valnou hromadou. Vystoupení ze spol. s.r.o. je nevratné. Účast vystupujícího společníka zaniká dnem zápisu přeměny právní formy do obchodního rejstříku. Společník má právo na vypořádací podíl, který je splatný ve lhůtě a způsobem určeným ve společenské smlouvě spol. s.r.o. (Eliáš, 2010).

5 Právní úprava spol. s.r.o. po 1. 1. 2014

Jak již bylo uvedeno výše, od 1. 1. 2014 došlo ke zrušení Obchodního zákoníku. Obchodní zákoník byl nahrazen Novým občanským zákoníkem (dále jen „NOZ“) a Zákonem o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“). Část úpravy Obchodního zákoníku byla přesunuta do Nového občanského zákoníku, část byla zrušena úplně. Nový zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích převzal pouze tu část Obchodního zákoníku, která se týkala obchodních společností a družstev. Zákon o obchodních korporacích rozlišuje obchodní společnosti a družstva, přičemž jsou souhrnně nazývány obchodními korporacemi. Tento zákon ovšem není nástupcem obchodního zákoníku, nýbrž v mnohém dosavadní právní úpravu modifikuje a doplňuje. Stal se pouze úzce zaměřeným předpisem, který se zabývá specifickou oblastí – obchodními korporacemi.

Úpravu obchodního rejstříku nově obsahuje zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, tzv. rejstříkový zákon.

Spol. s.r.o. patří jednoznačně k nejpoužívanější formě podnikání v České republice. Právní úprava spol. s.r.o. je v mnohém liberalizována právě novým Zákonem o obchodních korporacích. Změny právní úpravy spol. s.r.o. jsou zásadní, ale podstata spol. s.r.o. zůstává zachována. ZOK umožňuje vyšší volnost při vytváření společenské smlouvy a při právní úpravě vztahů mezi společníky. Hlavním cílem těchto změn je především umožnit flexibilnější a jednodušší zkládání a fungování spol. s.r.o. (obcanskyzakonik.justice.cz, 2013)

Nová úprava spol. s.r.o. má čtyři vrstvy:

Tab. 1 Rozčlenění nové právní úpravy

1.	NOZ	Právnícké osoby – Obecná ustanovení
2.	NOZ	Právnícké osoby – Korporace – Obecně o korporacích
3.	NOZ	Právnícké osoby – Korporace - Spolek
4.	ZOK	Obchodní korporace – Obecná ustanovení, Spol. s.r.o.

Zdroj: (Josková, 2014)

Nevýhodou nové právní úpravy je, že neexistuje jeden právní předpis, který by se úpravou zabýval. Úprava spol. s.r.o. je rozdělena do dvou zákonů, které se na sebe vzájemně odkazují. Toto rozdělení může pro čtenáře způsobovat určitou nepřehlednost a zmatenost. Pokud je problematika upravena jak v NOZ, tak v ZOK, tak platí, že speciální úprava má přednost před obecnou úpravou. Obecná úprava je obsažena v NOZ. Nová právní úprava se použije pouze na společnosti, které jsou založeny po 1. 1. 2014. Společnosti, které byly založeny do 31. 12. 2013, si mohly vybrat, zda se podřídí nové úpravě jako celku či se budou na-

dále řídit obchodním zákoníkem. Vztah mezi původní a novou právní úpravou řeší přechodná ustanovení, která je možno nalézt v závěrech obou právních předpisů. Tato přechodná ustanovení jsou velmi nepřehledná a také si v některých částech navzájem odporují. Pokud se spol. s.r.o. rozhodla či nerozhodla podřídit nové právní úpravě, tak či tak byla povinna do konce června roku 2014 upravit svou společenskou smlouvu dle nové právní úpravy (Josková, 2014).

5.1 Společnosti, které se podřídí nové právní úpravě

Jestliže se chce spol. s.r.o. podřídit nové právní úpravě, musí tak učinit změnou společenské smlouvy a zároveň tuto změnu zapsat do obchodního rejstříku. Ke dni zapsání této skutečnosti do obchodního rejstříku se již spol. s.r.o. řídí pouze Zákonem o obchodních korporacích, resp. Novým občanským zákoníkem. Nové právní úpravě se může spol. s.r.o. podřídit až do 1. 1. 2016. Přijetím nové právní úpravy ovšem znamená i značná rizika pro společníky, kdy se může změnit jejich postavení. Pokud daná problematika práv a povinností není upravena ve společenské smlouvě, mohou být společníci nemile překvapeni. Příkladem může být převedení obchodního podílu na jiného společníka. V původní úpravě toto převedení obchodního podílu musela odsouhlasit valná hromada, v nové právní úpravě není souhlasu valné hromady potřeba (Josková, 2014).

5.2 Společnosti, které se nepodřídí nové právní úpravě

Společnosti se nemusí nové právní úpravě podřídit. Avšak na společnosti, které vznikly před 1. 1. 2014, se vždy použijí donucující, tzv. kogentní ustanovení NOZ a ZOK. Společenské smlouvy musí být přizpůsobeny kogentním ustanovením nové právní úpravy. Příkladem kogentních ustanovení je například právní úprava, která se týká vzniku a zániku spol. s.r.o. a struktura orgánů společnosti. Existují však nepřesnosti ohledně společenské smlouvy. Pokud bereme v úvahu, že ustanovení společenských smluv nemusí respektovat kogentní ustanovení Obchodního zákoníku, tak umožníme společníkům, aby využívali výhod nové právní úpravy. Takový postup ovšem není možný. Příkladem může být vtělení obchodních podílů spol. s.r.o. do cenného papíru, které obchodní zákoník nepřipouštěl. Nová právní úprava naopak umožňuje vtělení obchodních podílů spol. s.r.o. do cenných papírů – kmenových listů. Otázkou však je: může spol. s.r.o., která vznikla před 1. 1. 2014 kmenové listy vydat, aniž by se podřídila novým právním předpisům? (Josková, 2014)

Další problematikou nepodřízení se nové právní úpravě jsou práva a povinnosti společníků. Existují zde pochybnosti o tom, co mezi práva a povinnosti společníků spadá a co již nikoliv. Práva majetková, právo podílet se na řízení společnosti, právo oprávnění převést podíl, povinnost splatit vklad ovšem i nadále zůstává. Příkladem může být převedení majetku, který přesahuje desetinu základního kapitálu na spřízněnou osobu. V původní právní úpravě byly společ-

nosti povinny stanovit hodnotu majetku na základě posudku znalce. ZOK toto ustanovení již neobsahuje (Josková, 2014).

Z výše uvedeného plyne doporučení, aby se společnosti podřídili novým právním předpisům jako celku (Josková, 2014).

5.3 Povinná úprava společenské smlouvy

Společnosti byly povinny do 1. 7. 2014 upravit své společenské smlouvy tak, aby odpovídaly kogentním ustanovením ZOK a NOZ. Tyto dokumenty musely být doručeny do sbírky listin. Společenská smlouva musela být doplněna o povinné náležitosti dle ZOK. V nové právní úpravě je požadováno, aby součástí společenské smlouvy byly i následující skutečnosti. První z nich je určení počtu jednate-lů, které Obchodní zákoník dříve nepožadoval. Druhou skutečností je určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností, které jsou s nimi spojené. Jestliže společnost neučiní změnu společenské smlouvy do konce června roku 2014, tak jí rejstříkový soud vyzve ke splnění této povinnosti a stanoví jí dodatečnou lhůtu. Jestliže i poté tak společnost neučiní, soud společnost zruší a nařídí její likvidaci (Josková, 2014).

5.4 Ujednání smluv o výkonu funkce a o odměně jednatele

Nová právní úprava, resp. ZOK upravuje velmi podrobně smlouvu o výkonu funkce. Zaměřuje se především na ustanovení o odměňování. Jednatel má nárok na odměnu za výkon funkce pouze v případě, kdy je součástí písemné smlouvy o výkonu funkce, dále smlouva splňuje obsahové náležitosti požadované zákonem, a pokud ji schválila valná hromada. Pokud byla smlouva o výkonu funkce uzavřena před 1. 1. 2014, bude třeba ji ve stanovené lhůtě upravit. Tato lhůta je opět stanovena do konce června roku 2014. Pokud tato povinnost nebude splněna, tak jednatel bude i nadále vykonávat svou funkci, avšak bezplatně (Josková, 2014).

6 Hlavní změny právní úpravy od 1. 1. 2014

V této podkapitole se zaměřím na nejdůležitější změny, které přinesl Zákon o obchodních korporacích a Nový občanský zákoník, a které se týkají spol. s.r.o. Mezi nejdůležitější změny Zákona o obchodních korporacích patří zejména zvýšení volnosti společníků ve spol. s.r.o. při úpravě práv a povinností, dále odstranění některých omezení či uvolnění podmínek při sjednávání společenské smlouvy (akreznicek.cz, 2014).

6.1 Založení spol. s.r.o.

Tak jako doposud se spol. s.r.o. zakládá společenskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou formou notářského zápisu. Návrh na zápis spol. s.r.o. do obchodního rejstříku se podává na formuláři, který musí být vyplněn elektronicky na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podán do šesti měsíců od založení společnosti a podává se tzv. rejstříkovému soudu a je zpoplatněn soudním poplatkem ve výši 6 000,- Kč (dle Obchodního zákoníku bylo třeba návrh na zápis do obchodního rejstříku podat do devadesáti dnů od založení společnosti). Zákon o obchodních korporacích zcela opouští od maximálního počtu společníků (dříve byl max. počet padesát společníků). Dále opouští od maximálního počtu spol. s.r.o., kde může být jedna fyzická osoba jediným společníkem (dříve mohla být jedna fyzická osoba společníkem pouze tří spol. s.r.o.). Nově také není vyloučeno, aby spol. s.r.o. s jediným společníkem byla jediným společníkem jiné spol. s.r.o. – zákon zcela opouští od zákazu řetězení spol. s.r.o. (Josková, 2014).

V nové právní úpravě spol. s.r.o. se do procesu zapojuje znalec pouze v případě, kdy je vnašen nepeněžitý vklad. Znalce vybírají zakladatelé společnosti ze seznamu znalců (dříve byl znalec jmenován soudem). Při zpracování posudku znalce stačí pouze jedna metoda ocenění (dříve byly vyžadovány dvě metody ocenění). (hblaw.eu, 2014)

6.2 Úprava dokumentů

Každá spol. s.r.o. musí dle nové právní úpravy upravit svou společenskou smlouvu, popř. zakladatelskou listinu do konce června roku 2014 a doručit ji rejstříkovému soudu. Stejně tak musí spol. s.r.o. učinit se smlouvou o výkonu funkce jednatelů. Je nutno doplnit tyto dokumenty o povinné náležitosti dle Zákona o obchodních korporacích. Je požadováno, aby součástí společenské smlouvy byl určen počet jednatelů a byly určeny druhy podílů každého společníka a jeho práva a povinnosti. (Josková, 2014).

Dle Zákona o obchodních korporacích má společenská smlouva formu veřejné listiny, přičemž formou veřejné listiny se rozumí notářský zápis.

Tab. 2 Povinné náležitosti společenské smlouvy dle staré a nové právní úpravy

Povinné náležitosti společenské smlouvy dle původní právní úpravy	Povinné náležitosti společenské smlouvy dle nové právní úpravy
Firma	Firma
Sídlo společnosti	Sídlo společnosti
Předmět podnikání/ předmět činnosti	Předmět podnikání/předmět činnosti
Určení společníků	Určení společníků
Výše ZK a výše jednotlivých vkladů	Výše ZK a výše jednotlivých vkladů připadajících na jednotlivé druhy podílů
Lhůta splacení vkladů a určení správce vkladu	Lhůta splacení vkladu a určení správce vkladu, a to pouze do splnění vkladové povinnosti
Jména a bydliště jednatelů a způsob jejich jednání	Počet jednatelů a způsob jejich jednání
Rezervní fond	Určení druhů podílů
Údaje o nepeněžitém vkladu	Údaje o nepeněžitém vkladu

Zdroj: (Josková, 2014)

Společenská smlouva může být změněna na základě dohody všech společníků. V dřívější právní úpravě mohla měnit společenskou smlouvu valná hromada. Dohoda společníků byla možná v případě, že společníci chtěli změny ve společenské smlouvě projednat a rozhodnout mimo valnou hromadu (Josková, 2014).

Co se týče odměňování jednatelů a členů dozorčí rady, platí mnohem přísnější pravidla. Ve smlouvě o výkonu funkce musí být specifikovány všechny složky odměn, dále způsob výpočtu a jejich výše a také pravidla pro jejich výplatu. Pokud tato smlouva o výkonu funkce nebude upravena do konce června roku 2014, tak výkon jednatelů a členů dozorčí rady bude bezplatný (golan.cz, 2014).

Ve společenské smlouvě může být stanovena tzv. příplatková povinnost poskytnout peněžitý příplatek. Společenská smlouva musí stanovit výši, kterou nesmí příplatky překročit. V případě, že společenská smlouva tuto výši neupravuje, společníci poskytují příplatky dle poměru svého podílu (v Obchodním zákoníku byla příplatková povinnost společníka dána polovinou jeho vkladu). Společník, který pro příplatkovou povinnost nehlasoval, může ze společnosti vystoupit písemným prohlášením doručeným společnosti. Ke dni vystoupení společníka ze společnosti se stanovuje vypořádací podíl. Obchodní zákoník dříve nepřipouštěl vystoupení společníka ze společnosti v souvislosti s příplatkovou povinností (Josková, 2014).

6.3 Základní kapitál a minimální vklad

V původní právní úpravě spol. s.r.o. byla stanovena výše základního kapitálu 200 000,- Kč a tato částka musela být splacena do pěti let od založení spol. s.r.o. Základní kapitál byl a je i nadále tvořen vklady jednotlivých společníků společnosti, přičemž vklady mohou být peněžité a nepeněžité. Výše vkladu musela činit alespoň 20 000,- Kč na každého společníka (Bartošíková/Štenglová, 2006).

Zákon o obchodních korporacích přináší důležitou změnu, a to změnu výše základního kapitálu. Od 1. 1. 2014 zákon snížil výši základního kapitálu, a to na 1,- Kč. Touto změnou se česká právní úprava přiblížila právní úpravě jiných evropských zemí, například Velké Británii či Německu. Ovšem nic nebrání tomu, aby spol. s.r.o. měla vyšší základní kapitál než 1,- Kč. Zákon o obchodních korporacích rovněž upravuje výši vkladu společníka, a to snížením z 20 000,- Kč na 1,- Kč (epravo.cz, 2013).

I nadále platí, že se peněžitý vklad splácí na zvláštní účet u banky, který zřizuje správce vkladů. Dále také platí, že před zápisem spol. s.r.o. do obchodního rejstříku musí být splaceno nejméně 30% peněžitého vkladu. Dle nové právní úpravy může být správcem vkladu jakákoliv fyzická nebo právnická osoba (dříve mohl být správcem vkladu pouze zakladatel společnosti nebo banka). Předmětem vkladu může být nově i vklad nepeněžitý. ZOK stanovuje, že nepeněžitým vkladem může být jakákoliv věc, kterou je možno ocenit penězi (dle Obchodního zákoníku mohl být předmětem nepeněžitého vkladu pouze majetek, který mohla spol. s.r.o. hospodářsky využít ve vztahu ke svému podnikání a zároveň byl tento vklad oceněn znalcem, kterého určoval soud). Avšak ZOK zakazuje, aby nepeněžitým vkladem byly práce či služby. Předmět nepeněžitého vkladu musí být oceněn znalcem při zakládání společnosti (Josková, 2014).

Zvýšení základního kapitálu může probíhat třemi způsoby, a to převzetím vkladové povinnosti ze strany společníka ke zvýšení dosavadního vkladu, dále z vlastních zdrojů společnosti či kombinací obou těchto způsobů. Zvyšování základního kapitálu by v zásadě nemělo trvat více než jeden měsíc. Proces snižování základního kapitálu je dlouhodobější a náročnější co se administrativy týká. Proces trvá alespoň pět měsíců. V důsledku snižování základního kapitálu dochází vždy ke snižování vkladů každého společníka (Josková, 2014).

6.4 Podíly

V dřívější právní úpravě se používal pojem „obchodní podíl“, v nové právní úpravě spol. s.r.o. se používá pojem „podíl“, avšak význam těchto pojmů zůstává stejný. V původní úpravě byl uveden pouze jeden druh obchodního podílu, avšak v nové úpravě může společnost vydat více druhů podílů na společnosti. Jednotlivé podíly jsou spojeny s danými právy a povinnostmi (epravo.cz, 2013).

Výše podílu se stanovuje dle poměru vkladu společníka. Podle výše podílu se určuje:

- Výše podílu na zisku,
- Výše příplatku,

- Výše vypořádacího podílu,
- Výše podílu na likvidačním zůstatku.

Výše podílu společníka se stanovuje v procentech nebo ve zlomcích a je zapsána v obchodním rejstříku. ZOK rozlišuje mezi základními podíly a dalšími druhy podílů. Mezi jiné druhy podílů se řadí podíly s přednostním právem na podíl zisku, podíly s právem na podíl na zisku pouze na jedné z poboček a podíl s násobkem hlasovacích práv. Nově může být zisk vyplácen v jiné podobě než v penězích, například výplata zisku ve výrobcích, jejichž výrobou se společnost zabývá. Dále ZOK připouští vyplacení záloh na výplatu podílu na zisku, kterou Obchodní zákoník dříve zakazoval. Avšak podmínkou je vykonání testu insolvence. Nově platí přísnější omezení u převodu podílu na třetí osobu, která není společníkem ve spol. s.r.o. Tento převod je možný jen se souhlasem valné hromady. Obchodní zákoník umožňoval převod obchodního podílu na třetí osobu pouze tehdy, pokud to výslovně připouštěla společenská smlouva (Josková, 2014).

Podíl společníka, jehož účast ve společnosti zanikla, se označuje jako uvolněný podíl. Tento podíl zůstává ve vlastnictví společníka, avšak společník nemůže vykonávat práva, která jsou s ním spojena – nemůže se účastnit valné hromady, nemá právo na podíl na zisku apod. Za uvolněný podíl náleží bývalému společníkovi vypořádací podíl, jehož účelem je kompenzace za ztrátu účasti na společnosti. Vypořádací podíl nastává v případě, kdy společenská smlouva zakazuje přechod podílu na jiné osoby. Vypořádací podíl náleží oprávněným osobám, jako jsou dědicové, věřitelé apod. Jeho hodnota se stanovuje ke dni zániku podílu, a to buď z vlastního kapitálu, nebo z reálné hodnoty majetku. Na uvolněný podíl mají předkupní právo stávající společníci ve spol. s.r.o. Dosavadní právní úprava pojem „uvolněný podíl“ neznala (Josková, 2014).

6.5 Kmenové listy

Podíl společníka může být představován cenným papírem na řad – tzv. kmenovým listem. Kmenový list může být vydán pouze v případě, že jeho převoditelnost není nijak omezena či podmíněna (například rozhodnutím valné hromady) a zároveň pokud tuto možnost připustí společenská smlouva. Kmenový list nemůže být vydán v zaknihované podobě jako akcie u akciové společnosti a nemůže být přijat k obchodování na evropském regulovaném trhu, ani k obchodování na trhu s cennými papíry. Kmenový list má listinnou podobu. Vlastník, kterému kmenový list patří, není veden svým jménem v seznamu společníků ve spol. s.r.o. Kmenových listů může být vydáno více jako hromadný kmenový list (epravo.cz, 2013).

Podíl vtělený do kmenového listu je převáděn smlouvou, rubopisem či předáním. Není nutné sepisování smlouvy o převodu podílu, ani pořízení notářského zápisu pro rozhodnutí valné hromady. Pro převod podílu je nutné učinit oznámení o převodu a předložit kmenový list společnosti. Zavedení kmenových listů mělo za následek snížení nákladů spojených s převody podílů (akreznicek.cz, 2014).

Obchodní zákoník dříve neumožňoval, aby obchodní podíl ve společnosti byl představován cenným papírem. Výhodou vtělení podílu do kmenového listu má být zjednodušení převodu. Nevýhodou kmenového listu je nemožnost vázat jeho převod na jakákoliv omezení či podmínky (Josková, 2014).

6.6 Rezervní fond

Nová právní úprava spol. s.r.o. přináší změnu, co se týče rezervního fondu. Od 1. 1. 2014 není spol. s.r.o. povinna vytvářet zákonný rezervní fond ze zisku. V původní právní úpravě byl rezervní fond zřizován povinně, a to z prvního čistého zisku společnosti nebo z příplatkových vkladů společníků při zakládání společnosti. Rezervní fond tvořil 10% základního kapitálu spol. s.r.o.

Pokud se spol. s.r.o. rozhodne zrušit rezervní fond, musí se řídit zákonem. Aby spol. s.r.o. mohla zrušit rezervní fond, musí být upravena společenská smlouva. Pokud tak spol. s.r.o. neučiní, platí pro ni i nadále tvořit rezervní fond, i když se plně přizpůsobila nové právní úpravě. Upravenou společenskou smlouvu musí schválit valná hromada a musí být učiněn notářský zápis. Před rozpuštěním a výplatou rezervního fondu musí být proveden test solvence statutárním orgánem. Výsledkem tohoto testu musí být zjištění, že výplata rezervního fondu nikterak neohrozí chod společnosti. Dále musí být proveden rozvahový test, který musí ukázat, že společnost nevykazuje neuhrazenou ztrátu z minulých let (Dušek, 2014).

Pokud se tedy spol. s.r.o. rozhodne zrušit rezervní fond, musí učinit následující kroky, co se účetního hlediska týče:

- Sestavit řádnou a mimořádnou účetní závěrku,
- Statutární orgán provede test solvence a rozvahový test,
- Valná hromada rozhodne o změně společenské smlouvy a o rozpuštění a výplatě rezervního fondu.

6.7 Internetové stránky

Povinnost zřídit internetové stránky u spol. s.r.o. není zákonem stanovena. Akciová společnost má tuto povinnost zakotvenou v ZOK. Avšak rozhodne – li se spol. s.r.o. zřídit internetové stránky, tak už pro ni plyne povinnost. A to taková, že spol. s.r.o. musí zveřejňovat údaje, které má povinnost uvádět na svých obchodních listinách a další údaje, které vyžaduje ZOK. Mezi tyto údaje se řadí jméno a sídlo spol. s.r.o., dále údaj o zápisu do veřejného rejstříku a údaj o základním kapitálu, který se týká pouze jeho upsané a splacené části (behounek.eu, 2014).

6.8 Orgány spol. s.r.o.

Zákon nepočítá s tím, že veškerou kontrolu a řízení spol. s.r.o. budou společníci vykonávat osobně. ZOK obsahuje úpravu orgánů spol. s.r.o. a vymezuje jejich

pravomoci a povinnosti. Nejvyšším orgánem spol. s.r.o. je valná hromada. Dále spol. s.r.o. vytváří statutární orgán neboli jednatele. Právní úprava umožňuje zřídit dozorčí radu nepovinně, avšak v praxi se to příliš často nestává (behounek.eu, 2014).

6.8.1 Valná hromada

ZOK stanovuje, že valná hromada má být svolána alespoň jednou za účetní období. Obchodní zákoník stanovoval, že valná hromada má být svolána jednou za kalendářní rok. ZOK neupravuje způsoby, jak rozhodovat na valné hromadě. Nově může být rozhodování valné hromady v elektronické podobě, například pomocí videokonferencí nebo SKYPE. Jedná se o tzv. rozhodování per rollam. Dosavadní právní úprava toto distanční hlasování neumožňovala. Dle ZOK musí být valná hromada svolána v případě, že společnosti hrozí úpadek (společnost nebude schopna plnit včas své peněžité závazky). V Obchodním zákoníku bylo dříve uvedeno, že se valná hromada má svolat pouze v případě, kdy ztráta společnosti dosáhla poloviny základního kapitálu. Valnou hromadu svolává jednatel, v případě více jednatelů společnosti může valnou hromadu svolat kterýkoliv z nich. V dřívější právní úpravě svolávali valnou hromadu všichni jednatele společně. Nově musí být součástí pozvánky na valnou hromadu i návrh usnesení, avšak bez udání důvodu. Po obdržení návrhu usnesení mohou společníci rozhodovat mimo valnou hromadu tak, že doručí svůj souhlas ve stanovené lhůtě. Pokud nedoručí svůj souhlas, tak platí, že s návrhem nesouhlasí (Josková, 2014).

Podle Obchodního zákoníku mohla valná hromada vždy měnit společenskou smlouvu, v nové právní úpravě může valná hromada změnit společenskou smlouvu pouze v případě, že je tato skutečnost stanovena v samotné společenské smlouvě. Valná hromada i nadále volí a odvolává jednatele, popřípadě členy dozorčí rady, avšak obchodní zákoník neznal tzv. kumulativní hlasování. Společenská smlouva může určit, že členové orgánu jsou voleni kumulativním hlasováním. Podstatou kumulativního hlasování je, že se počet hlasů každého společníka vynásobí počtem jednatelů. Předpokladem kumulativního hlasování je, že společnost má alespoň dva jednatele. Smyslem kumulativního hlasování je zvýšit šance menšinového společníka, že se mu podaří prosadit svého kandidáta na místo jednatele. Počet hlasů společníka se zjistí tak, že se počet hlasů společníka znásobí počtem volených míst členů orgánů spol. s.r.o. (Josková, 2014).

Pokud vstupuje spol. s.r.o. do likvidace, přechází působnost jednatele na likvidátora. Dle nové právní úpravy jmenuje a odvolává likvidátora jednatel. Dle Obchodního zákoníku likvidátora jmenovala a odvolávala valná hromada. Dále valná hromada nově pouze schvaluje udělení a odvolání prokury. Prokuru tedy uděluje a odvolává jednatel neboli statutární orgán. V dřívější právní úpravě prokuru udělovala a odvolávala samotná valná hromada (Josková, 2014).

ZOK nově upravuje, že jednatel může jednat za spol. s.r.o. společně s prokuristou (tzv. smíšená prokura). Doposud bylo takové jednání nepřístupné. Tato nová úprava byla zavedena po vzoru německy mluvících zemí (akreznicek.cz, 2014).

6.8.2 Statutární orgán

Statutárním orgánem spol. s.r.o. je i nadále jednatel. Nová právní úprava však přináší řadu nových změn, které jsou pro jednatele zásadní.

Ve společenské smlouvě musí být nově uvedeno, kolik jednatelů má spol. s.r.o. V případě více jednatelů může společenská smlouva určit tzv. kolektivní orgán. Dle nové právní úpravy může být jednatelem spol. s.r.o. právnická osoba. Avšak právnická osoba musí být v samotném orgánu zastoupena fyzickou osobou, která se zapisuje do obchodního rejstříku. Dle dosavadní právní úpravy mohla být jednatelem pouze fyzická osoba. Jednatel musí splňovat určité předpoklady pro výkon své funkce, jako jsou svéprávnost, bezúhonnost, absence daných překážek a absence diskvalifikace a podobně (Josková, 2014).

ZOK přináší možnost rozhodovat o volbě jednatelů v tzv. kumulativním hlasování. Předpokladem pro kumulativní hlasování je, že jsou voleni dva a více jednatelů (Josková, 2014).

Nově může spol. s.r.o. zmocnit jednoho z více jednatelů společnosti, aby spol. s.r.o. zastupoval v určitém právním jednání. V tomto případě je mu udělována speciální plná moc. V dosavadní právní úpravě bylo zmocňování k samostatnému jednání nepřipustné (Josková, 2014).

Odpovědnost jednatele se v nové právní úpravě zpřísňuje. Jednatel musí aktivně sledovat a posuzovat, zda společnosti nehrozí úpadek. Při porušení této povinnosti může soud rozhodnout o neomezeném ručení tohoto člena. Jednatel má také povinnost posoudit své kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce. V případě nedostatečné kvalifikace bude odpovídat za případnou způsobenou škodu (golan.cz, 2014).

Významnou změnu přináší ZOK co se týče odměňování za výkon funkce jednatele. Pokud není odměňování stanoveno ve smlouvě o výkonu funkce, tak platí, že výkon funkce je bezplatný. Smlouva o výkonu funkce musí být písemná a musí být schválena valnou hromadou. Zásadní rozdíl oproti dosavadní právní úpravě je ve výši odměny. Pokud dříve nebyla uzavřena smlouva o výkonu funkce mezi jednatelem a společností, tak měl jednatel nárok na odměnu v obvyklé výši (Josková, 2014).

Nová právní úprava mění také tzv. souběh funkcí. Jde o situaci, kdy jednatel vykonává část své činnosti na základě smlouvy o výkonu funkce a část na základě pracovní smlouvy. Nová právní úprava nepřevzala z Obchodního zákoníku možnost pověřit obchodním vedením někoho jiného, tudíž je do budoucna souběh funkcí vyloučen. V Obchodním zákoníku bylo stanoveno, aby jednatel vykonával obchodní vedení v pracovněprávním vztahu (Josková, 2014).

6.8.3 Dozorčí rada

Jak již bylo uvedeno výše, spol. s.r.o. není povinna dle ZOK zřídit dozorčí radu. Hlavní činností dozorčí rady je dohlížení na činnost jednatelů. V praxi se dozorčí rady příliš nevyskytují. V nové právní úpravě jsou kladeny větší nároky na společníky při úpravě dozorčí rady ve společenské smlouvě. Dozorčí rada může mít jednoho nebo více členů, členy volí valná hromada. O své činnosti podává jed-

nou ročně zprávu valné hromadě. Členům dozorčí rady může společenská smlouva vymezit funkční období (Josková, 2014).

7 Komparace podnikání fyzické osoby a spol. s.r.o.

Každá společnost, která je založena za účelem podnikání, musí získat podnikatelské oprávnění. Dle Martinovičové (2006) se podnikáním rozumí soustavná výdělečná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Úspěšný podnikatel se musí vyznačovat vysokou kvalifikací, vysokou odborností a informovaností a dále na cílevědomém úsilí.

Dle Martinovičové (2006) je podnikatelem:

- Osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- Osoba, která podniká na základě živnostenského či jiného oprávnění,
- Fyzická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence dle zvláštního předpisu,
- Zahraniční osoba, která má právo podnikat v zahraničí.

Podnikem se rozumí instituce, která je vytvořená k podnikatelské činnosti. Je to soubor hmotných a nehmotných složek podnikání, které náleží podnikateli a slouží k provozování podniku. Podniky se člení dle velikosti na malé, střední a velké. Malým podnikem se rozumí podnik, který má méně než 100 zaměstnanců a u kterého roční obrat nepřesahuje 30 mil. Kč. Středním podnikem se rozumí podnik, který má méně než 500 zaměstnanců a u kterého je roční obrat do 100 mil. Kč. Do velkých podniků se řadí všechny ostatní (Martinovičová, 2006).

Dle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob se obchodním rejstříkem rozumí veřejný seznam podnikajících fyzických a právnických osob. Do tohoto rejstříku se zapisují zákonem stanovené údaje o těchto podnikajících osobách. Veřejný rejstřík je veden v elektronické podobě a je veden tzv. rejstříkovým soudem.

Dle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob se do obchodního rejstříku zapisují:

- Obchodní společnosti a družstva – obchodní korporace,
- Podnikající fyzické osoby s bydlištěm v České republice pokud požádají o zápis,
- Další fyzické osoby podnikající na území České republiky pokud požádají o zápis,
- Zahraniční osoby,
- Další osoby, stanoví - li povinnost jejich zápisu tento nebo jiný zákon.

7.1 Vývoj počtu malých a středních podniků v ČR

Sektor malého a středního podnikání (dále jen „MSP“) je důležitým prvkem podnikatelské sféry, konkurenceschopnosti a inovací a dále představuje významného zaměstnavatele. Dle českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“)

vykonávalo k 31. 12. 2013 podnikatelskou činnost 1 124 910 právnických a fyzických osob. Podíl malých a středních podniků na celkovém počtu podnikatelských subjektů v České republice byl v roce 2013 99,83 % (mpo.cz, 2014).

Tab. 3 Vývoj malých a středních podniků v České republice v letech 2009 - 2013

Počet MSP v ČR	2009	2010	2011	2012	2013
Počet fyzických osob	839 573	850 032	865 235	914 654	869 279
Počet právnických osob	238 271	256 876	272 204	228 564	255 631
Celkem	1 077 844	1 106 908	1 137 439	1 143 218	1 124 910

Zdroj: (mpo.cz, 2014)

Dle ČSÚ (2014) vykazovalo podnikatelskou činnost 1 124 910 podnikatelských subjektů, a to k poslednímu dni roku 2013. Z výše uvedené tabulky je patrné, že až do roku 2012 počet podnikatelských subjektů celkově stoupal. Avšak můžeme pozorovat, že oproti roku 2012 došlo k výraznému poklesu počtu fyzických osob v roce 2013, a to o 45 375. Podobný pokles počtu právnických osob zaznamenal rok 2012 oproti roku 2011, a to o 43 640. Celkově tedy počet podnikatelských subjektů v roce 2013 klesl oproti roku 2012 o 18 308 (mpo.cz, 2014).

7.2 Vývoj počtu podnikatelských subjektů – fyzické osoby a spol. s.r.o.

V následující kapitole bude zobrazen vývoj počtu fyzických osob a vývoj počtu spol. s.r.o. mezi lety 2005 – 2013, a to vždy k 31. 12. daného roku. Tyto údaje jsou zaznamenávány Českým statistickým úřadem (2014). Údaje se týkají pouze registrovaných ekonomických subjektů.

Tab. 4 Vývoj registrovaných ekonomických subjektů v letech 2005 – 2013

Registrované ekonomické subjekty									
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spol. s.r.o.	239 626	234 698	269 763	288 609	305 788	323 762	340 626	357 421	374 316
Fyzické osoby – soukr. podnikatelé podnikající dle živnostenského a jiného než živnostenského zákona	1 795 130	1 813 732	1 830 646	1 859 506	1 903 438	1 935 557	1 972 364	1 970 098	1 979 100

Zdroj: Vlastní práce dle statistických ročenek (czso.cz, 2014)

Z tabulky je patrný meziroční pokles počtu spol. s.r.o. mezi lety 2005 a 2006, a to o 2, 05%. V dalších letech je vidět růst počtu spol. s.r.o. Co se týče fyzických osob, v tabulce můžeme vidět meziroční pokles počtu podnikajících fyzických osob mezi lety 2011 a 2012, a to o 0,11 %. Až na tyto dva meziroční poklesy můžeme vidět tendenci růstu počtu spol. s.r.o. a fyzických osob v dalších letech.

7.3 Kritéria při rozhodování o právní formě podnikání

Osoba, která se rozhodne začít s podnikáním, musí vhodně zvolit právní formu podnikání. Každá právní forma je něčím specifická a má své výhody i nevýhody. Každý jedinec musí zvážit všechna pro a proti. Toto rozhodnutí je velmi důležité z hlediska ekonomického, právního i daňového. Při rozhodování o právní formě podnikání není vhodné se ukvapovat a rozhodovat prvoplánově. Jde o to se rozhodnout, jaká rizika jsou akceptovatelná či jak velké obchodní partnery chceme oslovit. Právní formu podnikání je možno v průběhu existence společnosti změnit, avšak to nám přináší řadu komplikací.

Dle Synka (2011) se mezi hlavní kritéria pro volbu právní formy podnikání řadí:

- Způsob a rozsah ručení,
- Oprávnění k řízení,
- Počet zakladatelů,
- Nároky na počáteční kapitál,
- Administrativní náročnost založení podniku a rozsah výdajů na založení,

- Účast na zisku/ztrátě,
- Finanční možnosti,
- Daňové zatížení,
- Zveřejňovací povinnost.

7.3.1 Způsob a rozsah ručení

Dle Synka (2011) existují dvě varianty ručení, a to omezené a neomezené ručení. Omezené ručení znamená, že podnikatel ručí pouze do výše nesplaceného majetkového vkladu. To znamená, že v tomto případě neruší osobním majetkem za závazky společnosti, nýbrž majetkovým vkladem do podniku. Příkladem je spol. s.r.o. Neomezené ručení znamená, že podnikatel ručí za závazky společnosti celým majetkem (i osobním). Příkladem takového ručení je v.o.s.

7.3.2 Oprávnění k řízení

Dle Synka (2011) kritérium oprávnění k řízení souvisí se zastupováním podniku navenek a s úpravou zmocnění vést podnik.

7.3.3 Počet zakladatelů

Pokud se dle Synka (2011) do podnikání pouští jednotlivec, tak je lepší založit podnikání formou živnosti. V případě více zakladatelů se dá uvažovat o založení nějakého typu obchodní společnosti. Dále je nutno uvést, že toto kritérium je v každé zemi upraveno odchylně.

7.3.4 Nároky na počáteční kapitál

Dle Synka (2011) si každá právní forma podnikání klade jiné požadavky na počáteční kapitál, který musí být investován do založení podniku. Nejméně nákladná je živnost, která nemá zákonem stanovenou výši základního kapitálu. U živnosti se platí pouze za ohlášení živnosti či získání koncese. U obchodních společnostech je výše základního kapitálu rozdílná.

7.3.5 Administrativní náročnost

Dle Synka (2011) je administrativní náročnost spojena s úpravou podmínek, při nichž daná společnost vzniká. U živnostníků se jedná o jednorázový výdaj, který musí být uhrazen za vydání živnostenského oprávnění. Další výdaje spojené se založením podniku tedy nevznikají. Naopak nejnáročnější je založení akciové společnosti, kde musí být vyhotovena zakladatelská listina a stanovy. V obchodních společnostech mají rozhodující vliv výdaje spojené především s povolením živnosti, se zpracováním společenské smlouvy a notářským ověřením, dále se zápisem do obchodního rejstříku a se zpracováním auditu.

7.3.6 Účast na zisku/ztrátě

Riziko, které podnikatelský subjekt podstupuje, je přímo úměrné jeho účasti na zisku či ztrátě. V případě osobních obchodních společností se zisk dělí rovným dílem mezi společníky, avšak pouze v případě, kdy není dohodnuto jinak ve společenské smlouvě nebo v jiné dohodě o rozdělování zisku. Obdobná úprava platí i pro spol. s.r.o. U akciové společnosti závisí podíl na zisku akcionáře na rozhodnutí valné hromady. Avšak u spol. s.r.o. i u akciové společnosti podléhá vyprodukovaný zisk dvojímu zdanění (Synek, 2011).

7.3.7 Finanční možnosti

Dle Synka (2011) se toto kritérium zabývá především přístupem k cizímu kapitálu a zvýšením vlastního kapitálu. Úvěrové možnosti se u jednotlivých forem podnikání liší. Záleží zejména na výši kapitálu, kterým společnost disponuje, a také na způsobu a míře ručení společníků. Podnikatel – živnostník má omezený přístup k cizím finančním zdrojům a tak své podnikání dotuje ze svých vlastních zdrojů. Obchodní společnosti mají jednoznačně lepší přístup k cizím finančním zdrojům. K jejich získání mohou obchodní společnosti využít například akvizice majetku, rizikového kapitálu, vkladu do základního jmění společnosti, fúze či tichého společenství.

7.3.8 Daňové zatížení

Daňové hledisko je velmi důležité pro výběr formy právní formy podnikání. V současné době platí podnikatelé přímé a nepřímé daně. Mezi přímé daně se řadí daň z příjmu fyzických a právnických osob, dále daň silniční, daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí. Mezi nepřímé daně se řadí daň z přidané hodnoty a spotřební daň (businessinfo.cz, 2014).

7.3.9 Zveřejňovací povinnost

Dle Synka (2011) se zveřejňovací povinností rozumí povinné publikování auditované účetní závěrky, která se skládá z rozvahy, z výkazu zisku a ztrát a z příloh, a to do 30 dní po konání valné hromady. Cílem takové zveřejňovací povinnosti je ochrana investorů před dopady nedůvěryhodných výsledků hospodaření. Tuto povinnost mají všechny právnické osoby.

7.4 Podnikání fyzických osob

Základními právními předpisy, které upravují formy podnikání a podmínky týkající se provozování podnikatelské činnosti v České republice, jsou zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

Dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník se připouští dvě základní formy podnikání, a to podnikání fyzických a právnických osob. Podnikání na živnostenský list patří v České republice k nejjednodušším a nejběžnějším formám

podnikání. Jedná se o nejrychlejší způsob, jak začít podnikat. Fyzickou osobou neboli živnostníkem je občan, který si vyřídí tzv. živnostenský list a splní další náležitě podmínky pro podnikání. S podnikáním fyzických osob souvisí pojem živnost.

Dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání se živností rozumí soustavná činnost, která je provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Právo provozovat živnost vzniká až dnem, kdy je tato skutečnost zapsána do obchodního rejstříku. Aby mohla fyzická osoba obdržet živnostenské oprávnění (živnostenský list), musí dle živnostenského zákona plnit následující podmínky:

- Dosažení věku min. 18 let,
- Bezúhonnost,
- Způsobilost k právním úkonům,
- Odborná způsobilost (pokud je vyžadována).

Dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání musí žádost o živnostenské oprávnění obsahovat:

- Obchodní firmu (popřípadě název a sídlo či jméno a příjmení, dále bydliště a rodné číslo jednatele společnosti),
- Identifikační číslo,
- Předmět podnikání,
- Provozovnu.

Živnostenský úřad provede zápis do živnostenského rejstříku do 5 dnů od podání žádosti, avšak samotné živnostenské oprávnění vzniká až zápisem do obchodního rejstříku. Vyřízení živnostenského oprávnění stojí 1 000,- Kč. V případě ohlašování další živnosti či žádání o koncesi se účtuje poplatek ve výši 500,- Kč. Fyzická osoba jako živnostník vystupuje pod svým jménem a ručí celým svým majetkem za své podnikatelské aktivity (zalozeni-firmy-spolecnosti.cz, 2013).

Dalším důležitým pojmem pro tuto kapitolu je osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“). Dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání se OSVČ rozumí osoba, která ukončila povinnou školní docházku a která dosáhla věku 15 let. Dále musí tato osoba vykonávat samostatnou výdělečnou činnost nebo musí spolupracovat při výkonu samostatné výdělečné činnosti (pokud na ni lze rozdělovat příjmy, které byly dosaženy výkonem této činnosti).

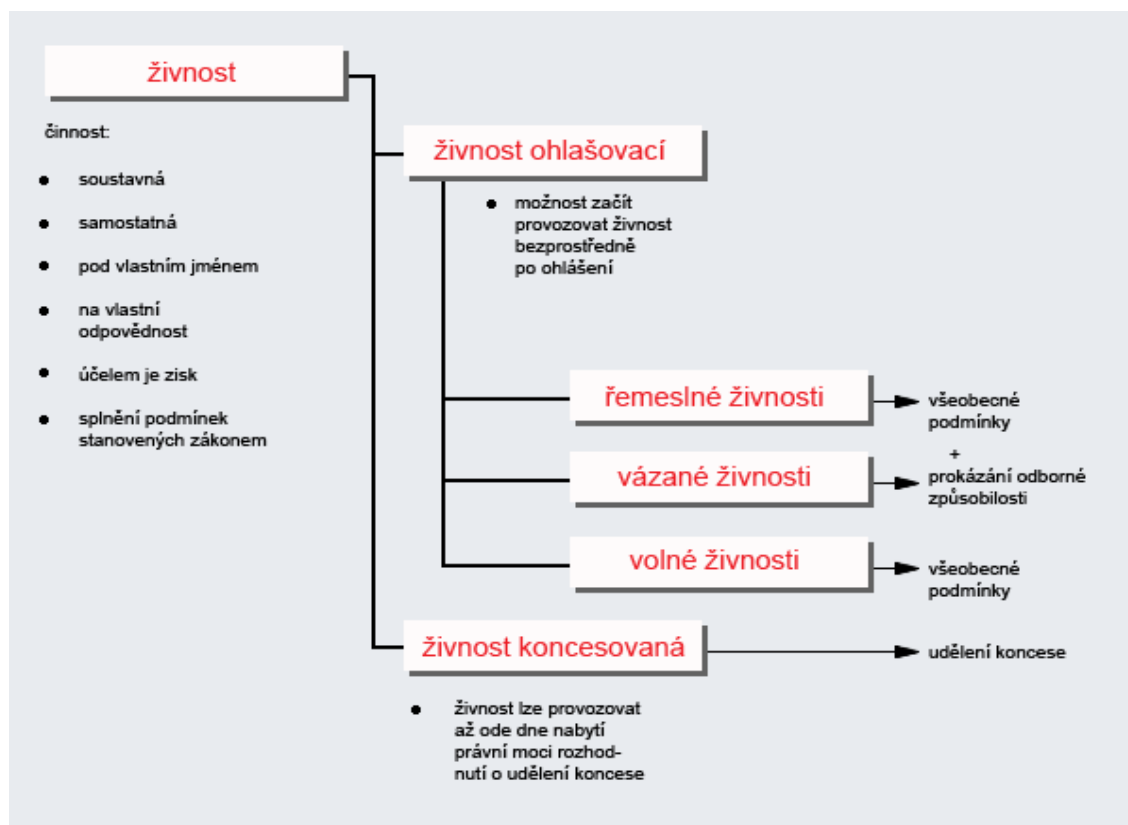
7.4.1 Volba živnosti

Dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání se živnosti rozlišují:

- živnosti ohlašovací,
- živnosti koncesované.

Ohlašovací živnosti mohou být provozovány na základě ohlášení, koncesované živnosti mohou být provozovány pouze na základě koncese, kterou vydává stát.

Ohlašovací živnosti se dále dělí na živnosti volné, vázané a řemeslné. Pokud není fyzická osoba trestně bezúhonná, tak nemůže vykonávat volnou živnost. V takovém případě si musí vybrat mezi ostatními typy živností. U volné živnosti není třeba dokládat kvalifikaci či praxi. Potvrzení o praxi a vzdělání je třeba doložit v případě vázaných či řemeslných živností. Pro provozování řemeslných živností je nutný výuční list, maturita, diplom v oboru nebo šestiletá praxe v oboru. U vázaných živností je třeba prokázat odbornou způsobilost.

Obr. 2 Druhy živností

Zdroj: (jh.cz, 2011)

Příkladem řemeslné živnosti je například truhlářství, kadeřnictví, zednictví, zámečnictví, podlahářství, zlatnictví a jiné.

Příkladem pro vázané živnosti je například vedení účetnictví, kdy je třeba splnit následující podmínky:

- Dosažené vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe v oboru,
- Dosažené vyšší odborné vzdělání a 5 let praxe v oboru,
- Dosažené středoškolské vzdělání s maturitou a 5 let praxe v oboru.

Příkladem koncesované živnosti je například taxislužba. K získání koncese je třeba získat kladné vyjádření dopravního úřadu, dále je zapotřebí splnit podmínky bezúhonnosti a odborné způsobilosti.

(Veber, 2012)

7.4.2 Zdravotní a sociální pojištění

Jak je známo, každým rokem se minimální zálohy na zdravotní a sociální pojištění zvyšují. Avšak minimální zálohy pro rok 2014 vzrostly jen nepatrně.

Výše záloh na sociální pojištění fyzických osob, které podnikají, se odvíjí od zisku uplynulého účetního období. Vyměřovací základ pro výpočet záloh je jedna polovina zisku. Tedy 50 % příjmu z podnikání po odečtení výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a také udržení. Tyto výdaje fyzické osoby uplatňují formou paušálu nebo vyúčtováním skutečných nákladů. Sazba sociálního pojištění je 29, 2 % vyměřovacího základu. Tato sazba se týká prvního pilíře penzijního systému. Pokud podnikající fyzické osoby vstoupí do druhého pilíře, tedy pokud se tedy budou účastnit důchodového spoření, tak sazba sociálního pojištění se snižuje na 26, 2 %. Měsíční zálohu na sociální pojištění je nutno zaplatit do dvacátého dne následujícího měsíce okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“). Při opožděném placení si OSSZ účtuje penále, a to 0, 05 % z dlužné částky (peníze.cz, 2013).

Tab. 5 Údaje k výpočtu měsíční zálohy na sociální pojištění

Údaje k sociálnímu pojištění	Rok 2013	Rok 2014
Průměrná mzda	25 884,- Kč	25 942,- Kč
Max. roční vyměřovací základ	1 242 432,- Kč	1 245 216,- Kč
Max. měsíční vyměřovací základ	103 536,- Kč	103 768,- Kč
Min. roční vyměřovací základ	77 652,- Kč	77 832,- Kč
Min. měsíční vyměřovací základ	6 471,- Kč	6 486,- Kč
Min. měsíční záloha pro hlavní činnost	1 890,- Kč	1 894,- Kč
Min. měsíční záloha pro vedlejší činnost	756,- Kč	758,- Kč
Min. měsíční záloha pro hlavní činnost (2. pilíř)	1 696,- Kč	1 700,- Kč
Min. měsíční záloha pro vedlejší činnost (2. pilíř)	679,- Kč	680,- Kč

Zdroj: (peníze.cz, 2013; ipodnikatel.cz, 2014)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že průměrná mzda oproti loňskému roku vzrostla o 58,- Kč. Tudíž i všechny další položky v tabulce musely vzrůst. Maximální roční vyměřovací základ je počítán jako 48násobek průměrné mzdy. Pokud podnikatel tuto částku za rok přesáhne, tak pro něj platí právě maximální vyměřovací základ. Pokud při výpočtech vyjde vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, tak dále pokračujeme s minimálním vyměřovacím základem. Výše minimální měsíční zálohy je pro rok 2014 1 894,- Kč, avšak pro osoby, které vstoupily do druhého pilíře, je tato minimální měsíční záloha 1 700,- Kč (peníze.cz, 2013).

Tab. 6 Výpočet měsíční zálohy na sociální pojištění - příklad

Údaje pro výpočet zálohy na sociální pojištění	Rok 2014
Roční příjem	600 000,- Kč
Měsíční příjem	50 000,- Kč
Výdaje formou paušálu	60 % = 360 000,- Kč
Roční příjem po odečtení výdajů	240 000,- Kč
Roční vyměřovací základ	120 000,- Kč
Měsíční vyměřovací základ	10 000,- Kč
Měsíční záloha na sociální pojištění (1. pilíř)	2 920,- Kč

Zdroj: (penize.cz, 2013)

Od roku 2015 se sociální pojištění opět podraží. Průměrná mzda bude v roce 2015 dosahovat výše 26 611,- Kč, a tudíž vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění bude dosahovat výše 79 836,- Kč. Z toho plyne, že minimální měsíční záloha na pojistné bude 1 943,- Kč. Sazba důchodového pojištění zůstává i nadále stejná, a to 29, 2 %. V roce 2015 tedy minimální měsíční záloha sociálního pojištění vzroste o 49,- Kč (ipodnikatel.cz, 2014).

Každá podnikající fyzická osoba musí na zdravotním pojištění zaplatit 13, 5 % z vyměřovacího základu. Jak bylo zmíněno výše, vyměřovací základ je tvořen jednou polovinou dosaženého zisku (příjem snížený o výdaje). Platí podobný vzorec, jako tomu bylo u sociálního pojištění. Pokud je vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, pro výpočet se využije právě tohoto minimálního vyměřovacího základu. Minimální vyměřovací základ je tvořen jednou polovinou roční průměrné mzdy, ta činí pro rok 2014 12 971,- Kč. Minimální měsíční záloha na zdravotní pojištění činí 13, 5 % z této částky, tedy 1 752,- Kč. Na rozdíl od sociálního pojištění neexistuje pro roky 2013 - 2015 u zdravotního pojištění maximální strop vyměřovacího základu. Záloha na zdravotní pojištění musí být vždy zaplacená do osmého dne následujícího měsíce. Pro podnikání v rámci vedlejší činnosti platí, že zdravotní pojištění může být zaplacen celkově až na konci roku po odevzdání přehledu o příjmech a výdajích (penize.cz, 2013).

Tab. 7 Výpočet měsíční zálohy na zdravotní pojištění – příklad

Údaje pro výpočet zálohy na zdravotní pojištění	Rok 2014
Roční příjem	600 000,- Kč
Měsíční příjem	50 000,- Kč
Výdaje formou paušálu	60 % = 360 000,- Kč
Roční příjem po odečtení výdajů	240 000,- Kč
Roční vyměřovací základ	120 000,- Kč
Měsíční vyměřovací základ	10 000,- Kč
Min. vyměřovací základ	12 971,- Kč
Měsíční záloha na zdravotní pojištění	1 752,- Kč

Zdroj: (penize.cz, 2013)

Přehled o příjmech a výdajích za uplynulý rok musí být podán nejdéle první pracovní den v květnu. Pokud fyzická osoba využívá služeb daňového poradce, tak se lhůta pro odevzdání přehledu o příjmech a výdajích prodlužuje o tři měsíce. Tento přehled se i pro rok 2014 odevzdává na papírovém formuláři (penize.cz, 2013).

Od roku 2015 se bude měnit výše minimální měsíční zálohy ke zdravotnímu pojištění, jelikož se bude měnit výše minimálního měsíčního vyměřovacího základu. Ten vzroste z částky 12 971,- Kč na 13 306,- Kč. Sazba zdravotního pojištění zůstane i nadále 13,5 %, z toho plyne, že minimální měsíční záloha na zdravotní pojištění bude činit 1 797,- Kč, což je o 45,- Kč více než v roce 2014. Průměrná mzda pro rok 2015 bude 26 611,- Kč (penize.cz, 2013).

7.5 Podnikání právnických osob

Právnické osoby jsou novým Zákonem o obchodních korporacích definovány jako obchodní korporace. Právnická osoba podniká v podobě obchodních společností. Dle Pokorné (1997) zná česká právní úprava pět typů obchodních korporací, a to společnost s ručením omezeným, akciová společnost, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost a družstvo. Podnikání právnických osob je tedy vhodné v případě, že do tohoto podnikání vstupuje více osob najednou, a to z důvodu bezpečnosti. Díky společenské smlouvě odpadá riziko případných sporů mezi společníky, protože ve společenské smlouvě jsou přesně definovány podíly na zisku, pravomocí společníků a podobně.

Podnikání právnických osob se zakládá ve dvou krocích. Nejprve si musí podnikatel obstarat živnost. Proces založení živnosti se neustále zjednodušuje, takže není potřeba více než jeden den. Obstarání živnostenského oprávnění stojí

1 000,- Kč. V druhém kroku podnikatel založí společnost. Založení společnosti vzniká podepsáním společenské smlouvy či zakladatelské listiny. Tyto dokumenty musí mít formu notářského zápisu, který nemá od 1. 1. 2014 stanovenou přesnou sazbu jako tomu bylo dříve. Je to v důsledku toho, že od tohoto roku není dána minimální výše základního kapitálu 200 000,- Kč. Tudíž odměna za notářský zápis se odvíjí od výše základního kapitálu dle notářského tarifu. Dále musí být ověřeny podpisy společenské smlouvy, které se ověřují na poštách nebo na úřadech. Ceny za tento úkon se liší dle počtu společníků. Obvykle se cena za tento úkon pohybuje mezi 500,- Kč až 2 000,- Kč. Další kroky povedou do banky, ve které je nutno si otevřít speciální bankovní účet určený pouze pro spol. s.r.o., na kterém budou uchovány veškeré finance společnosti a taktéž počáteční kapitál.

Společnost musí do tří měsíců od získání živnostenského oprávnění podat návrh na zapsání do obchodního rejstříku, a to písemně či elektronicky. Do obchodního rejstříku mají povinnost se zapsat obchodní společnosti, družstva, zahraniční osoby i některé fyzické osoby. V případě prvozápisu do obchodního rejstříku je cena za kolek 6 000,- Kč. Až poté vzniká samotná společnost. V případě změn v obchodním rejstříku se musí zaplatit částka 2 000,- Kč (podnikatelskyweb.cz, 2014/zalozeni-firmy-spolecnosti.cz, 2013).

Do dalších poplatků při zakládání spol. s.r.o. můžeme zařadit například poplatek za výpis z katastru nemovitostí kvůli sídlu společnosti, poplatky za výpis z obchodního rejstříku či poplatky za výpis z živnostenského rejstříku. Výpis z katastru nemovitostí vychází na 100,- Kč za první stranu a za následující strany 40,- Kč. Od roku 2014 tedy není tak jednoduché spočítat částku, kterou zaplatíme za založení spol. s.r.o. A to hlavně kvůli tomu, že je zrušena minimální výše základního kapitálu 200 000,- Kč (jakzacicpodnikani.cz, 2013).

Asi největším rozdílem mezi podnikáním fyzických a právnických osob je vedení účetnictví a způsob stanovování daňového základu. Firmy jsou povinny vést účetnictví, jelikož daň z příjmu právnických osob se vypočítává ze všech vystavených faktur. Dalším rozdílem oproti podnikání fyzických osob je ten, že podnikání právnických osob nejde tak snadno zrušit jako podnikání fyzických osob. Podnikání právnických osob se nepřerušuje ani nepozastavuje. Proces zrušení společnosti probíhá až po splacení všech závazků společnosti a poté podáním žádosti o výmaz z obchodního rejstříku (podnikatel.cz, 2013).

7.6 Problematika účetnictví a zdanění spol. s.r.o. a fyzické osoby

V této podkapitole se zaměřím na problematiku účetnictví a daní, která se týká právnických osob a osob fyzických.

7.6.1 Vedení účetnictví

Právnické osoby a stejně tak fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku musí ze zákona vždy vést účetnictví. Dle zákona č.

563/1991 Sb., o účetnictví je předmětem účetnictví účtování o stavu a pohybu majetku a dalších aktiv, dále o pohybu závazků a jiných pasiv a v neposlední řadě o účtování nákladů, výnosů a výsledku hospodaření. Hlavním principem je princip podvojnosti, tedy podvojně účetnictví. Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů bylo jednoduché účetnictví nahrazeno tzv. daňovou evidencí.

Dle zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů fyzické osoby – poplatníci daně, kteří nevedou podvojně účetnictví, vedou daňovou evidenci. Daňová evidence slouží k zaznamenávání výsledku hospodaření podnikatelského subjektu. Subjekty uplatňují daňové výdaje ve skutečně vynaložené výši. Podnikatelské subjekty, které vedou daňovou evidenci, musí vést záznamy týkající se příjmů a výdajů, dále záznamy o majetku a závazcích. Dále musí fyzické osoby, které vedou daňovou evidenci, musí provést k poslednímu dni zdaňovacího období tzv. inventarizaci, kdy je zjištěn skutečný stav položek rozvahy (pohledávky, závazky, zásoby a majetek). Existuje možnost přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví, a to vždy na začátku nového účetního období. Podnikatel však musí splnit několik předpokladů a poté provést kroky jako je sestavení zahajovací rozvahy, účtového rozvrhu a vytvoření účetní směrnice. Rozdílem mezi účetnictvím a daňovou evidencí je ten, že účetnictví účtuje o nákladech a výnosech, kdežto daňová evidence účtuje pouze o příjmech a výdajích.

Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví musí být účetní operace doloženy účetními doklady a musí být vedeny účetní knihy. Účetním obdobím je vždy dvanáct měsíců po sobě následujících, a to buď kalendářním rokem, nebo hospodářským rokem.

Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví je spol. s.r.o. účetní jednotkou, která je povinna vést účetnictví v souladu s platnými a účinnými právními předpisy. Spol. s.r.o. není dovoleno vést tzv. zjednodušené účetnictví. V rámci podvojně účetnictví jsou podnikatelé povinni sestavit účetní závěrku, kterou tvoří:

- Rozvaha,
- Výkaz zisku a ztráty,
- Přílohy,
- Přehled o peněžních tocích,
- Přehled o změnách vlastního kapitálu.

Dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví se povinnému vedení účetnictví nevyhnou:

- Právnícké osoby se sídlem na území České republiky,
- Zahraniční osoby, které podnikají na území České republiky,
- Fyzické osoby (podnikatelé), které jsou zapsány v obchodním rejstříku.

Vedení účetnictví je finančně náročné a nákladné. Mnohdy živnostníkům nestačí na tuto činnost jejich síly. Pokud tedy nemají ze zákona povinnost vést účetnictví, využívají daňové evidence. Daňová evidence je levnější než vedení účetnictví a pracuje se skutečnými příjmy a výdaji. Pokud má OSVČ nízké výdaje, tak je pro ni nejlepší stanovovat výdaje formou paušálu (finance.cz, 2014).

7.6.2 Daně v podnikání

Daně z příjmů fyzických i právnických osob jsou nejsložitějšími daněmi, které každého ve sféře podnikání potkají. Daně z příjmů upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je základní povinností každého podnikatele registrace u příslušného správce daně, a to podáním přihlášky k registraci u příslušného finančního úřadu do 30 dnů od zahájení svého podnikání. Dále je nutné, aby se každý podnikatel zaregistroval k dalším daním, které se týkají vlastní činnosti podnikatele. Jedná se například o daň silniční, daň z nemovitostí, daň z přidané hodnoty či daň spotřební. Poté správce daně přidělí daňovému subjektu tzv. daňové identifikační číslo a vydá osvědčení. Další povinností podnikatelských subjektů je podávání daňových přiznání. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů rozlišuje 3 typy daňového přiznání:

- Řádné – odevzdává se příslušnému finančnímu úřadu jako první, a to do 31. 3. následujícího roku pokud si daňové přiznání zpracovává každý sám. V případě, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je tato lhůta prodloužena do 30. 6.,
- Opravné – tento typ daňového přiznání se podává v případě, že byla zjištěna v řádném daňovém přiznání chyba ve výši daňové povinnosti,
- Dodatečné – podává se v případě, že samotný subjekt zjistí po uplynutí řádného termínu chybu ve svém daňovém přiznání.

1. Daň z příjmu fyzických osob

Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů jsou poplatníkem daně fyzické osoby. Dále dle toho zákona jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob příjmy:

- Příjmy ze závislé činnosti,
- Příjmy ze samostatné činnosti,
- Příjmy z kapitálového majetku,
- Příjmy z nájmu,
- Ostatní příjmy.

Příjmy, které se zahrnují do jednotlivých výše uvedených skupin, jsou uvedeny taktéž v tomto zákoně.

Dle Běhounka (2014) u podnikající fyzické osoby musíme brát v potaz, že z dosaženého zisku bude placena:

- Sazba daně z příjmů fyzické osoby 15 %,
- Pojistné na všeobecné zdravotní pojištění 13,5 % z vyměřovacího základu,
- Pojistné na důchodové zabezpečení 29,2 % z vyměřovacího základu.

Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů se příjmy fyzických osob snižují o výdaje, které jsou vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, avšak mohou se uplatnit i výdaje formou paušálu. Podnikatel se může ocitnout v situaci,

kdy jsou celkové příjmy nižší než celkové vynaložené výdaje. V tomto případě dosáhl podnikatel daňové ztráty, kterou může uplatnit v pěti následujících zdaňovacích obdobích. Vlastní daňová povinnost se vypočte pomocí zákonem stanovené sazby daně 15 %. Základ daně, z kterého se vlastní daňová povinnost počítá, je snížen o nezdanitelnou část základu daně a odčitatelné položky.

Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů se sazby daně z příjmů fyzických osob v čase měnily. V letech 2009 – 2012 byla sazba daně dána 15%. Od roku 2013 došlo ke změně, kdy do určité výše příjmu zůstává sazba daně 15% a po překročení této hranice dochází k tzv. solidárnímu zvýšení daně, a to tak, že se tento příjem zdaní 7%. Solidární daň se však neplatí u kapitálových příjmů a příjmů z pronájmu. Solidární zvýšení daně se počítá z měsíčního příjmu nad čtyřnásobek průměrné měsíční mzdy. Jak jsem uvedla výše, průměrná měsíční mzda byla pro rok 2013 25 884,- Kč, tudíž můžeme říci, že solidární zvýšení daně se týká subjektů, které dosáhnou ročního příjmu ve výši 1 242 432,- Kč.

Tab. 8 Vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob

Rok	Sazba daně v %
2009 - 2012	15%
2013	15% + 7%

Zdroj: Vlastní práce (ucetnikavarna.cz, 2014)

2. Daň z příjmů právnických osob

Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je poplatníkem daně z příjmů právnických osob právě právnická osoba. Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. Co není předmětem daně je možno nalézt právě v tomto zákoně. Základ daně, z kterého se vlastní daňová povinnost počítá, je snížen o nezdanitelnou část základu daně a odčitatelné položky. Do základu daně se zahrnují veškeré příjmy z podílů na zisku, z vypořádacích podílů, z podílů na likvidačním zůstatku a příjmy osvobozené od daně se naopak nezahrnují.

Dle Běhouneka (2014) je možno vyprodukovaný zisk společnosti zdanit ve dvou stupních:

- U společnosti daní z příjmů právnických osob,
- U samotného společníka jako podíl na zisku – dle toho, zda je společník fyzickou nebo právnickou osobou.

Vyprodukovaný zisk podléhá dani z příjmů právnických osob. Jak vyprodukovaný zisk, tak podíly na zisku se neodlišují od akciové společnosti či družstva. Z daňového hlediska je lhostejné, zda je například fyzická osoba společníkem ve spol. s.r.o. či je akcionářem v akciové společnosti. Neznamená to ovšem, že se daň z příjmů u obou forem podnikání aplikuje stejným způsobem (Běhounek, 2014).

Zásadně odlišným způsobem podléhá zdanění zisk u spol. s.r.o. a zisk u veřejné obchodní společnosti. Veřejná obchodní společnost (dále jen „v.o.s.“) ne-

podléhá dani z příjmů právnických osob, tak jako spol. s.r.o. Zisk je zdaňován u společníků. Znamená to tedy, že podíl na zisku společníka, který je fyzickou osobou ve v.o.s., podléhá dani z příjmů fyzických osob (Běhounek, 2014).

Dle Běhouneka (2014) je porovnávání daňového zatížení důležité zejména v případě vhodnosti jednotlivých forem podnikání. Porovnání je důležité zejména pro společníky, kteří podnikají jako fyzické osoby. Z tohoto pohledu se jeví výhodnější podnikat formou osobní společnosti, u které nedochází ke zdanění v tak velké míře. U osobních společností, jako je veřejná obchodní společnost a komanditní společnost, se zisk daní pouze 15 % jako příjem fyzické osoby. U spol. s.r.o. se vyprodukovaný zisk daní jako příjem právnické osoby, a to 19 %, avšak podíly na zisku jednotlivých společníků se daní jako příjem fyzické osoby, a to 15 %. Zdanění podílu na zisku podléhá srážkové dani, a to 15 %. V následující tabulce je znázorněn přehled vývoje sazby daně z příjmů právnických osob za posledních 20 let.

Tab. 9 Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob

Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Od 2010
Sazba daně z příjmů právnických osob	45 %	42 %	41 %	39 %	35 %	35 %	31 %	31 %	31 %	31 %	28 %	26 %	24 %	24 %	21 %	20 %	19 %

Zdroj: Vlastní práce (ucetnikavarna.cz, 2014)

7.7 Srovnání podnikání fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným

Založení podnikání fyzických osob je jednoznačně rychlejší, levnější a jednodušší než založení podnikání právnických osob. U podnikání fyzických osob stačí na živnostenském úřadě podat žádost o živnostenské oprávnění, která je do 5 dní zapsána do živnostenského rejstříku. Fyzická osoba musí v této žádosti určit druh živnosti, kterou se chce zabývat. Samotné živnostenské oprávnění stojí 1 000,- Kč a vzniká až zápisem do obchodního rejstříku. Podnikání právnických osob je poněkud zdouhavější a také dražší, protože se založením společnosti s ručením omezeným je spojeno více poplatků. V prvním kroku musí podnikatel zažádat o živnostenské oprávnění, tak jako je tomu u podnikání fyzických osob. Podmínky jsou zcela totožné. V druhém kroku musí být založena společnost. Založení společnosti je dáno podepsáním společenské smlouvy či zakladatelské listiny a tyto dokumenty musí mít formu notářského zápisu. Společnost je po-

vinna do tří měsíců od získání živnostenského oprávnění podat návrh o zapsání do obchodního rejstříku. Až zápisem do obchodního rejstříku společnost vzniká.

Účetnictví musí vést jak fyzické, tak i právnické osoby, které jsou zapsány v obchodním rejstříku. Účetnictví rozlišuje dva typy účtování: podvojně účetnictví či daňová evidence (dříve nazýváno jednoduchým účetnictvím). Fyzické osoby, které nevedou podvojně účetnictví, musí vést daňovou evidenci. Vedení daňové evidence znamená uplatňování výdajů ve skutečně vynaložené výši. Podnikatelské subjekty, které vedou daňovou evidenci, musí vést záznamy týkající se příjmů a výdajů, dále záznamy o majetku a závazcích. Fyzické osoby, které vedou daňovou evidenci, musí provést k poslednímu dni zdaňovacího období tzv. inventarizaci, kdy je zjištěn skutečný stav položek rozvahy (pohledávky, závazky, zásoby a majetek). Hlavním rozdílem mezi daňovou evidencí a podvojným účetnictvím jsou položky. Daňová evidence pracuje pouze s příjmy a výdaji, kdežto podvojně účetnictví pracuje s náklady a výnosy. V rámci podvojněho účetnictví jsou právnické osoby povinny sestavit účetní závěrku, která se skládá z rozvahy, výkazu zisku a ztrát, z přehledu o peněžních tocích a z přehledu o změnách vlastního kapitálu. Účetní operace musí být doloženy účetními doklady a musí být vedeny v účetních knihách. Vedení účetnictví je finančně náročné a nákladné. Mnohdy živnostníkům nestačí na tuto činnost jejich síly. Pokud tedy nemají ze zákona povinnost vést účetnictví, využívají daňové evidence. Daňová evidence je levnější než vedení účetnictví a pracuje se skutečnými příjmy a výdaji. Pokud má OSVČ nízké výdaje, tak je pro ni nejlepší stanovit výdaje formou paušálu.

Základní povinností každého podnikatele je registrace u příslušného správce daně, a to podáním přihlášky k registraci u příslušného finančního úřadu do 30 dnů od zahájení svého podnikání. Dále je nutné, aby se každý podnikatel zaregistroval k dalším daním, které se týkají vlastní činnosti podnikatele (daň silniční, daň z nemovitosti apod.). Další povinností podnikatelů je podávání daňového přiznání. Příjmy z podnikání fyzických osob jsou daněny 15%, dále musí fyzická osoba z dosaženého zisku odvést zdravotní a sociální pojištění (celkově tedy 42,7% z vyměřovacího základu). Příjmy z podnikání právnických osob jsou daněny 19%, dále podíly na zisku jednotlivých společníků jsou daněny jako příjem fyzické osoby, tedy 15%. Základ daně, z kterého se vlastní daňová povinnost počítá, je snížen o nezdánitelnou část základu daně a odčitatelné položky.

Spol. s.r.o. je i přes větší míru zdanění stále nejvyužívanější formou podnikání. Je to zřejmě i z důvodu toho, že majetek společníků není ohrožen po splacení všech vkladů, kdy společníci již nemusí ručit. Dalším důvodem může být i skutečnost, že riziko ztráty majetku není tak velké jako u osobních společností. U osobních společností společníci ručí celým svým majetkem po celou dobu trvání společnosti. Dále musím dodat, že založení a vznik spol. s.r.o. je podstatně jednodušší a i prvotní vklad do spol. s.r.o. je menší než například u akciové společnosti. Je tedy zřejmé, že spol. s.r.o. je dostupná pro širší okruh podnikatelů. Z pohledu daňového, odvodů a pojištění se jeví výhodněji podnikat jako OSVČ. Na druhou stranu této formě stát přispívá nejméně, co se týče nemocenských, podpor v nezaměstnanosti či sociálních podpor. Z právního a podnikatelského hlediska se jeví výhodněji podnikat jako spol. s.r.o. Majitelé totiž neručí celým

majetkem společnosti, jako je tomu u OSVČ. Dalšími důvody může být to, že právnická osoba působí důvěryhodněji, a že spol. s.r.o. má lepší přístup k dotacím z EU a ze státního rozpočtu.

7.7.1 SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání fyzických osob

Podnikání fyzických osob má kladné i záporné stránky. Dle webu podnikatelskyweb.cz (2014) a dle webu peníze.cz (2011) patří mezi výhody podnikání fyzických osob zejména:

- Samostatné rozhodování,
- Není zákonem stanovena minimální výše počátečního kapitálu,
- Jednodušší založení, minimální náklady na založení,
- Nízká administrativní a ekonomická náročnost,
- Menší regulace státem,
- Flexibilita při přerušení, ukončení nebo naopak rozšíření činnosti,
- Možnost daňových paušálů,
- Podnikatel může podnikání zahájit ihned po ohlášení živnosti,
- Živnostenské oprávnění lze pro volnou živnost získat v poměrně krátké době.

Dle webu podnikatelskyweb.cz (2014) a dle webu eliteczechia.cz (2014) patří mezi nevýhody podnikání fyzických osob zejména:

- Živnostník ručí za závazky celým svým majetkem,
- Vysoká rizika spojená s tímto typem podnikání,
- Obtížný přístup k finančním prostředkům,
- Vysoké požadavky na odborné znalosti podnikatele
- Malá vyjednávací síla v obchodních vztazích,
- Vše stojí na jednom člověku,
- Velké pracovní vytížení,
- Výše povinných odvodů je při tomto typu podnikání velmi vysoká (sociální a zdravotní pojištění),
- Nemožnost snadno prodat podnik fyzické osoby.

Tab. 10 SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání fyzických osob

SILNÉ STRÁNKY	PŘÍLEŽITOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatné rozhodování • Jednodušší založení, minimální náklady na založení • Není zákonem stanovena minimální výše počátečního kapitálu • Menší regulace státem • Nízká administrativní a ekonomická náročnost • Flexibilita při přerušení, ukončení nebo naopak rozšíření činnosti • Možnost daňových paušálů • Podnikatel může podnikání zahájit ihned po ohlášení živnosti • Živnostenské oprávnění lze pro volnou živnost získat v poměrně krátké době 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj obchodu • Expanze na zahraniční trhy • Mezinárodní spolupráce • Zlepšení povědomí o firmě
SLABÉ STRÁNKY	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Živnostník ručí za závazky celým svým majetkem • Vysoké požadavky na odborné znalosti podnikatele • Malá vyjednávací síla v obchodních vztazích • Vše stojí na jednom člověku • Velké pracovní vytížení • Výše povinných odvodů je při tomto typu podnikání velmi vysoká • Nemožnost snadno prodat podnik fyzické osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Obtížný přístup k finančním prostředkům a dotacím • Ztráta dobrého jména firmy • Vysoká konkurence na trhu • Nová legislativa

Zdroj: Vlastní práce (2014)

7.7.2 SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání právnických osob

Dle webu e-sro.cz (2014) patří mezi výhody podnikání právnických osob zejména:

- Právnická osoba působí důvěryhodně a seriózně pro obchodní partnery,
- Lepší image,
- Lepší možnosti optimalizace daní,
- Snazší přístup k cizím finančním zdrojům,
- Společníci ručí pouze do výše svého nesplaceného vkladu,
- Do společnosti lze vkládat i nepeněžité vklady,
- Neplatí se vysoké zdravotní a sociální pojištění jako u podnikání fyzických osob,
- Dostupnost dotací z fondů Evropské Unie,
- Jednodušší expandování společnosti (navýšení vkladů či přistoupení nových společníků),
- Hodnota spol. s.r.o. se v čase zvyšuje, společnost buduje hodnotu.

Dle webu ipodnikatel.cz (2014) patří mezi nevýhody podnikání právnických osob zejména:

- Pomalejší rozhodování kvůli složitější organizační struktuře,
- Do roku 2014 vysoký počáteční vklad do společnosti,
- Názorové neshody společníků ve společnosti,
- Částečnou nevýhodou je vedení podvojného účetnictví,
- Administrativně náročnější jednání s úřady,
- Zdlouhavé zakládání společnosti,
- Vyšší daň z příjmů právnických osob než fyzických osob,
- Dvojitý zdanění – daň z příjmů právnických osob a srážková daň

Tab. 11 SWOT analýza výhod a nevýhod podnikání právnických osob

SILNÉ STRÁNKY	PŘÍLEŽITOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Lepší image • Právnická osoba působí důvěryhodně a seriózně pro obchodní partnery • Lepší možnosti optimalizace daní • Do společnosti lze vkládat i nepeněžitě vklady • Neplatí se vysoké zdravotní a sociální pojištění jako u podnikání fyzických osob • Hodnota spol. s.r.o. se v čase zvyšuje, společnost buduje hodnotu • Vytváření pracovních míst 	<ul style="list-style-type: none"> • Snazší přístup k cizím finančním zdrojům • Dostupnost dotací z fondů Evropské Unie • Široká nabídka dotačních programů • Spolupráce s výzkumnými institucemi • Expanze na zahraniční trhy • Lepší povědomí o společnosti
SLABÉ STRÁNKY	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Názorové neshody společníků ve společnosti • Vedení podvojného účetnictví • Zdlouhavé zakládání společnosti • Vyšší daň z příjmů právnických osob • Dvojitý zdanění – daň z příjmů právnických osob a srážková daň • Pomalejší rozhodování kvůli složitější organizační struktuře 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká konkurence • Administrativně náročnější jednání s úřady • Technologické a technické zaostávání podniků • Legislativní omezení

Zdroj: Vlastní práce (2014)

8 Daňové ráje

Dle Štracha (2009) daňovým rájem rozumíme stát nebo území, jehož zákony umožňují nízké anebo vůbec žádné zdanění. Podnikatelský subjekt sídlící v daňovém ráji neplatí žádné nebo jen velice nízké daně ze svých příjmů a zisků. Těchto zemí je ovšem velice málo. Dále můžeme říci, že daňové ráje jsou země, kde je vysoce diskretní bankovní systém s velmi nízkou či nulovou úrovní zdanění. V těchto zemích se obvykle nachází menší množství přírodních zdrojů, na druhou stranu vykazují stabilní politické prostředí a mají skvělou finanční infrastrukturu. Daňové ráje se dělí na dvě skupiny, a to na skupinu tzv. „offshore“ a skupinu tzv. „onshore“. Daňové ráje bývají nejčastěji zneužívány pro daňové úniky, dále pro praní špinavých peněz a také bývají zneužívány daňové dohody. Česká republika bojuje proti daňovým únikům vydáváním legislativních opatření, např. daňový řád.

Podle Kleina (1998) se mezi offshore řadí malé státy, které jsou buď ostrovní (Bahamy), nebo státy ležící blízko bohatých států (Monako). Tyto země nezdaňují majetek ani příjmy občanů. Prostředky, které stát potřebuje k administrativě, získává například cestovním ruchem. Do skupiny onshore patří naopak státy s velmi vysokým zdaněním, které jsou vyčleněny určitými druhy ekonomických aktivit v zájmu rozvoje. Pro tyto aktivity je možné získat jisté daňové úlevy (Irsko či Holandsko).

Dle Dvořáčka (2010) je důležitým předpokladem pro získání nižší sazby daní právě to, aby realizace podnikatelských činností proběhla mimo danou zemi. Nízké sazby daní jsou spojeny právě s příjmy ze zahraničí. Podnikání na území daňového ráje je zakázáno.

Dle Dvořáčka (2010) je nízké daňové zatížení jako kritérium pro volbu daňového ráje poměrně důležitý, avšak existují další kritéria pro tento výběr. Mezi další kritéria pro výběr daňového ráje se řadí:

- Politická a ekonomická stabilita,
- Místní legislativa,
- Anonymita vlastnictví a ochrana majetku,
- Důvěryhodnost,
- Kvalitní infrastruktura,
- Splnění podmínek,
- Používané obchodní právo,
- Dohody o zamezení dvojího zdanění.

8.1 Offshore a onshore centra

Dle webu CFOworld.cz (2010) můžeme onshore finanční centra charakterizovat jako místa, kde probíhá velkoobchod, především s devizami, a kde funguje přísná legislativní kontrola činností všech obchodníků. Legislativní kontrola je hlavním rozdílem mezi offshore a onshore centry. Tyto země si subjekty volí

proto, že vidí výhodu například v řízení se zákony dané země nebo skrze jednodušší orientaci v daných zákonech. Pod onshore centra je možné uvést následující:

- USA – New York, Miami, Chicago,
- Kanada – Toronto, Montreal,
- Velká Británie – Londýn,
- Švýcarsko – Curych, Basilej, Ženeva,
- Nizozemsko – Amsterdam,
- Lucembursko – Luxemburg,
- Belgie – Brusel,
- Francie – Paříž,
- Itálie – Milano,
- Německo – Frankfurt.

Dle webu CFOworld.cz (2010) mají offshore centra poněkud liberálnější povahu. Jedná se o finanční trhy, kde je možno přijímat a půjčovat finanční prostředky od devizových cizozemců. Jsou zde také volně realizovány operace všeho druhu. Neexistuje zde tak přísná legislativní kontrola činností obchodníků. Mezi nejvýznamnější offshore centra se řadí:

- Velká Británie – Normanské ostrovy, ostrov Man,
- Evropa – Andorra, Gibraltar, Lichtenštejnsko, Monako,
- Karibská centra – Barbados, Bahamy, Kajmanské ostrovy, Bermudy, Nizozemské Antily, Panama,
- Pacifik – Kokosové ostrovy, Papua, Vánoční ostrovy,
- Dálný Východ – Hongkong, Tokio, Singapur,
- Střední Východ – Bahrajn, Kuvajt, Spojené arabské emiráty aj.

8.2 Offshore a onshore společnosti

Dle Petroviče (2002) jsou offshore společnosti nejpoužívanějšími subjekty, které jsou zakládány v daňových rájích. Jsou to vlastně subjekty, které jsou daňově zvýhodněné. Mezi další takovéto subjekty patří banky, pojišťovny či nadace. Takové společnosti jsou založeny v dané zemi podle místních zákonů, avšak nemohou vyvíjet podnikatelskou aktivitu na tomto území. V dané zemi platí společnost pouze roční poplatky, dále společnost nemusí vykazovat účetnictví ani podávat daňové přiznání. Při splnění určitých podmínek tedy nejsou zdaňovány výnosy z podnikatelských aktivit dané společnosti.

Hlavním motivem tzv. offshore podnikání je co nejvíce snížit daňové zatížení. Většina offshore společností je osvobozena od daně z příjmů. Mezi hlavní výhody offshore podnikání můžeme zařadit nižší daňové zatížení, co se týče daně z příjmů, dále osvobození od daně z přidané hodnoty, od daně z kapitálových zisků, od daně z dividend, dále minimální kontrola ze stran úřadů, zóny volného obchodu a bezcelní zóny, investiční úlevy, daňové prázdniny, anonymita vlastnictví, vyšší ochrana soukromí, rychlé založení společnosti apod. Jako nevýhodu

může někdo spatřovat netransparentnost země. Někdo vidí jako nevýhodu to, že společnost nevykazuje účetnictví či nepodává daňové přiznání, což na někoho může působit poněkud nedůvěryhodně (Petrovič, 2002).

Onshore společnost je pravým opakem offshore společnosti. Onshore společnosti jsou založeny v dané zemi podle místních zákonů a obchodují s ostatními subjekty z jiných zemí. Onshore společnost musí vést účetnictví, dále musí podávat daňové přiznání a musí platit daně z příjmů právnických osob (Petrovič, 2002).

8.3 České společnosti a daňové ráje

V české právní úpravě není problematika offshore oblastí nijak upravována. Problematika se řídí stejnými pravidly, které platí pro působení zahraničních osob v České republice. Nelze však opomenout ustanovení mezinárodních smluv, která jsou nadřazena ustanovením českých vnitrostátních zákonů (např. smlouva o zamezení dvojího zdanění). Mezi nejvyhledávanější offshore oblasti pro české společnosti patří zejména Nizozemí, Kypr a Lucembursko (bisnode.cz, 2014).

V současné době volí podnikatelé daňové ráje právě kvůli zajištění anonymity. Počet společností, které mají adresu v daňových rájích, neustále roste. Dle posledních průzkumů za první půlrok roku 2014 vzrostl tento počet o 89 společností na celkových 13 189 společností. České společnosti s vlastníkem z daňového ráje jsou rozmístěny do 22 zemí z celého světa.

Tab. 12 Vývoj počtu českých společností s vlastníkem z daňového ráje v letech 2009 - 2014

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2Q 2014
Počet firem	11 543	11 878	12 256	12 747	13 100	13 189

Zdroj: (bisnode.cz, 2014)

Ve výše uvedené tabulce můžeme vidět rostoucí trend počtu českým společností s vlastníky z daňových rájů. Jak je vidět, v polovině roku 2014 se tento počet vyšplhal na rekordních 13 189 společností, což můžeme považovat za alarmující. Státní rozpočet České republiky tímto způsobem přichází ročně o několik miliard korun.

Dle Petroviče (2002) je důležitým motivem pro offshore podnikání daňová optimalizace, která probíhá prostřednictvím mezinárodního daňového plánování. Cílem společnosti je maximalizace jejího zisku. Tento zisk snižuje právě daň, která je pro společnost nákladem. Z tohoto důvodu roste ve světě obliba offshore podnikání. Zahraniční společnosti jsou hojně využívány z důvodu právní ochrany majetku před nároky možných věřitelů a anonymity vlastnictví.

8.4 Komparace založení spol. s.r.o. v České republice a ve vybraných zemích světa

V této kapitole se budu zabývat srovnáním založení spol. s.r.o. v České republice a ve vybraných zemích světa včetně daňových rájů.

Jak již bylo řečeno dle Jílka (2006) poskytují daňové ráje i další výhody, než jen nízké nebo nulové daňové sazby. Mezi další výhody můžeme zařadit odlišné právní prostředí, mírnou finanční regulaci, politickou a ekonomickou stabilitu či minimální formality právě pro založení společnosti. Následující tabulka zobrazuje rozdíly mezi založením spol. s.r.o. v České republice, na Slovensku, v Německu a dále v daňových rájích – na Kypru, v Nizozemí a na Britských Pannenských ostrovech.

Tab. 13 Komparace aspektů založení spol. s.r.o. v různých zemích světa

	Česká republika	Slovensko	Německo	Kypr	Nizozemí	Britské Panenské ostrovy
Lhůta pro založení	Cca 4 týdny	Cca 3 – 4 týdny	Cca 2 – 3 týdny	Cca 2 týdny	Cca 1 – 3 týdny	Cca 1 týden
Náklady na založení	Cca 15 000 Kč	Cca 385 EUR	Cca 250 EUR	Cca 620 EUR	Cca 2 040 EUR	Cca 360 EUR
Min. výše ZK	1 Kč	5 000 EUR	25 000 EUR	1 000 EUR	18 000 EUR	Není stanovena
Povinnost vést účetnictví	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Povinnost podávat daňové přiznání	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Sazba DPPO	19 %	22 %	15 %	10 %	20 % a 25 %	0 %
Zdanění příjmů společnosti	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Min. počet jednatelů	1	1	1	1	1	1
Roční paušální poplatek státu	Ne	Ne	Ne	350 EUR	Ne	300 USD
Smlouva o zamezení dvojího zdanění s ČR	-	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Anonymita vlastnictví	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Srážková daň příjmů z dividend	Ano, 15 %	Osvobozeno od daně	Ano, 15%	Osvobozeno od daně	Osvobozeno od daně	Ne
Sazba DPH	21 %	22 %	19 %	19 %	21 %	Ne
Nízká administrativní zátěž podnikatelů	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano

Zdroj: Vlastní práce (2014) dle internetových zdrojů uvedených v seznamu literatury

Ve výše uvedené tabulce byla provedena komparace založení spol. s.r.o. v České republice a ve vybraných zemích světa včetně daňových rájů. Slovensko a Německo bylo vybráno z důvodu sousedství s Českou republikou a daňové ráje byly vybrány z důvodu růstu atraktivnosti a oblíbenosti pro podnikatele České repub-

liky. Hlavním důvodem podnikání v daňových rájích je daňová optimalizace, avšak tabulka přináší řadu dalších kritérií, dle kterých se podnikatelé pro založení společnosti rozhodují.

Nelze říci, který aspekt je pro začátek podnikání jako nejdůležitější. Každý podnikatel vidí výhodu v něčem jiném. Někdo spatřuje nejlepší důvod pro založení v minimální výši základního kapitálu, jiný zas nízké daňové zatížení. Co se týče sazby daně z příjmů právnických osob, tak nejlépe vychází daňové ráje – především Britské Panenské ostrovy a Kypr. Dle výsledků tabulky je zřejmé, že Česká republika má s Kyprem sepsanou smlouvu o zamezení dvojího zdanění, v čemž vidím taktéž velkou výhodu. Společnosti založené na Kypru musí ročně zaplatit paušální udržovací poplatek ve výši 350 EUR, avšak tato skutečnost je vykoupena nižší daní z příjmů právnických osob. Britské Panenské ostrovy přináší asi nejliberálnější podmínky pro založení společnosti. Není zde zavedena minimální výše základního kapitálu, dále zde existuje nulová sazba daně z příjmů, nulová sazba DPH, nulová srážková daň příjmů z dividend a také nízké administrativní zatížení podnikatelů. Česká republika má s většinou států Evropské unie uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Velkou výhodu spatřuji v anonymitě vlastnictví u daňových rájů a dále osvobození od srážkové daně příjmů z dividend na Kypru a v Nizozemí. Založení společnosti v Německu přináší v porovnání s Českou republikou nejvyšší minimální výši základního kapitálu, a to 25 000 EUR. Sazba daně z příjmů právnických osob i sazba DPH, dále potom srážková daň nejsou nijak závratně nízké, aby mohly přilákat více podnikatelů. Založení společnosti na Slovensku se mi taktéž nejeví jako v Německu za extrémně výhodné. Minimální výše základního kapitálu je sice nižší, ale na druhou stranu je zde daňové zatížení vyšší než v Německu.

Závěrem bych řekla, že založení společnosti se jeví nejlepší v některém z daňových rájů. Záleží ovšem na podnikateli, kterým kritériím dá přednost a které považuje za nejvýznamnější.

9 Diskuze a závěr

Při psaní této práce jsem se potýkala s nedostatečnými odbornými publikacemi, které by problematiku zakládání nové společnosti s ručením omezením souhrnně zajišťovaly. Často jsem čerpala z odborné literatury, která se týká dřívější právní úpravy společnosti s ručením omezeným, a hlavní změny současné právní úpravy jsem vyhledávala pomocí internetových zdrojů. Hlavní přínos této práce tkví v uceleném pojetí problematiky založení společnosti s ručením omezeným. Právě tato forma je nejvyužívanější a nejčastější formou podnikání v České republice. Česká republika se nové právní úpravy dočkala po padesáti letech, tedy od vydání Občanského zákoníku v roce 1964. Během této doby byl zákoník několikrát novelizován. Vedle Občanského zákoníku existoval ještě jeden komplexní kodex týkající se obchodního práva. Tato skutečnost vedla ke značné nepřehlednosti soukromého práva. Celkově nová právní úprava přináší větší volnost, než jakou společnostem ponechávala dřívější právní úprava. Nová právní úprava obchodních korporací se netýká pouze nově založených společností po 1. 1. 2014, ale týká se i stávajících společností. Již existující společnost, která se chce podřídit zcela nové právní úpravě, se musí novým podmínkám přizpůsobit do dvou let, tedy do 1. 1. 2016. Jedná se o tzv. generální opt – in. Obchodní korporace tak měly čas se seznámit s novým zákonem a přizpůsobit se mu. Avšak odborníci doporučovali, aby se tato doba zkrátila na co nejkratší z důvodu nepraktičnosti podléhání společnosti dvěma právními úpravám. Výhodou generálního opt – inu je skutečnost, že se subjekty budou řídit pouze jedním legislativním předpisem. Nevýhodou je ovšem to, že řada skutečností v novém zákoně je upravena jinak, než bylo v Obchodním zákoníku. Subjekty se mohou setkat s rozpornými výklady. Společnosti, které se nechtěly zcela podřídit nové právní úpravě, musely do 30. 6. 2014 podřídit znění společenských smluv kogentním ustanovením. Znamená to tedy, že se společnosti budou řídit jak novým Zákonem o obchodních korporacích, tak i Obchodním zákoníkem.

Zákon o obchodních korporacích přinesl řadu novinek. Dle mého názoru mezi nejvýznamnější změny patří snížení základního kapitálu a vkladu společníka na 1,- Kč, dále potom více druhů podílů, zavedení kmenových listů, upuštění od maximálního počtu společníků, umožnění vystoupení společníka ze společnosti, možnost vyloučení člena statutárního orgánu, důraz na ochranu věřitelů či konec zákazu řetězení. Asi nejdiskutovanějším tématem bylo právě výše uvedené snížení základního kapitálu a také zrušení povinnosti tvořit rezervní fond. Základní kapitál totiž přestal plnit garanční funkci, a proto nebylo nutné ponechávat minimální velikost základního kapitálu ve výši 200 000,- Kč. Společnosti by si však měly dobře rozmyslet výši svého počátečního kapitálu, taktéž by si měly rozmyslet rušení rezervního fondu. Může to vést k negativním důsledkům jako je například snížení důvěryhodnosti. Z výše základního kapitálu bude totiž na první pohled zřejmé, jak moc si věří zakladatelé společnosti na podnikatelský úspěch a tím jak moc důvěryhodně působí na své věřitele. Myslím si, že minimální výše základního kapitálu povede obchodní partnery k vyšší obezřetnosti

při obchodování se společnostmi, které mají základní kapitál ve výši 1,- Kč. Pozitivem ovšem je, že nízká hranice základního kapitálu zpřístupňuje podnikání širším skupinám osob. Dle mého názoru je tato změna pro většinu osob vítaná. Další vítanou změnou je vytvoření více druhů podílů, které dle mého názoru uvítají především střední až velké obchodní korporace, protože na chodu takové korporace se podílejí i jiné osoby než pouze společníci. Co se týká praxe, tak zavedení více druhů obchodních podílů je výzvou pro osoby, které tvoří společenské smlouvy obchodních korporací, tím mám na mysli advokáty. Současná právní úprava taktéž nabízí větší možnosti, jak hlasovat na valné hromadě. Nejvýznamnější změnou, co se hlasování týče, je tzv. kumulativní hlasování. Dle mého názoru nemá toto hlasování význam ve společnostech, kde společníci mají malé podíly, protože v závěru budou stejně přehlasováni většinovými společníky. Dále Zákon o obchodních korporacích řeší některé nedostatky předešlé právní úpravy, a to například povahu usnesení valné hromady. Dle mého názoru i nadále trvá přizpůsobování se nové právní úpravě. Samotná praxe se musí ustálit, rovněž se musí ustálit rozhodování soudů apod.

Nová právní úprava je celkově přehlednější, srozumitelnější a méně formalistickou. Neexistují již dva kodexy, a proto nemusí existovat pochybnosti, kterým z těchto dvou kodexů se máme řídit. Negativní stránkou nové právní úpravy se stala terminologie, kterou nový Občanský zákoník přinesl. Podmínky pro společnost s ručením omezeným se staly liberálnějšími, proto můžeme do budoucna pozorovat ještě větší oblíbenost této formy podnikání. Založení společnosti se stalo jednodušším díky snížení kapitálové náročnosti. Také vnitřní poměry ve společnosti s ručením omezeným se staly liberálnějšími. Tento nový zákon by měl dle mého názoru napomoci vstupu do podnikatelské sféry začínajícím podnikatelům, ať už díky nízké kapitálové náročnosti či jednoduššímu založení společnosti. Nová právní úprava nabízí větší volnost, která je ovšem vykoupena novými povinnostmi, které musí podnikatel plnit (například konzultace dokumentů u advokátů díky zvýšení nároků na formulaci dokumentů). Současná právní úprava společnosti s ručením omezeným se začíná podobat akciové společnosti. Dovoluje totiž vydávání tzv. kmenových listů neboli cenných papírů na řad, které připomínají akcie. Dále nová právní úprava daleko více odlišuje majetek společnosti a společníka.

Dle mého názoru je nová právní úprava sice náročnější, co se týče náležitostí, formulace základních dokumentů a nástrojů k ochraně věřitelů, avšak na druhou stranu přináší snazší vstup do podnikání. Předpokládám, že do budoucna bude nová právní úprava novelizována například kvůli výkladovým problémům. Je zapotřebí novou právní úpravu vyzkoušet v praxi a dle mého názoru není v současnosti prozatím vhodné hodnotit, zda tato rekodifikace soukromého práva v oblasti společnosti s ručením omezeným byla přínosem či nikoliv. S odstupem času bude možné dopady nového zákona určitě zhodnotit.

Co se týče komparace podnikání jako fyzické osoby či jako společnosti s ručením omezeným nelze jednoznačně určit, která forma podnikání se jeví jako výhodnější. Záleží na mnoha aspektech, které jsem se snažila v této diplomové práci zhodnotit. Z daňového pohledu, z pohledu odvodů a pojištění se jeví vý-

hodnější podnikání fyzické osoby neboli OSVČ. Ovšem na druhou stranu čerpá nejméně ze státního rozpočtu, co se týče nemocenské či podpory v nezaměstnanosti. OSVČ ze svých příjmů odvádí 15% daně z příjmů, dále pojistné na sociální a zdravotní pojištění ve výši 42,7 %. Výhodou OSVČ je možné uplatňování výdajů formou paušálu. Nevýhodou je ovšem to, že fyzická osoba jako OSVČ si nemůže pojištění odečíst z daní. Tuto možnost nabízí pouze společnost s ručením omezeným, kde je tato položka daňově uznatelným nákladem. Z právního a podnikatelského hlediska se jeví výhodnější podnikat jako právnická osoba, tedy jako společnost s ručením omezeným. Majitelé totiž neručí za závazky společnosti celým svým majetkem, tak jako OSVČ. Další výhodou je to, že právnická osoba působí mnohem důvěryhodněji než osoba fyzická, tedy OSVČ. Odvody u společnosti s ručením omezeným jsou ovšem vyšší. Společnost musí odvést 19 % daň z příjmů a k tomu se musí zdanit i podíly společníků na zisku ve výši 15 %. V případě zaměstnance své vlastní společnosti s ručením omezeným, musí zaměstnavatel odvést 34 % na sociální a zdravotní pojištění, dále potom zaměstnanec odvádí 11 % na sociální a zdravotní pojištění. Společnost s ručením omezeným má dále větší přístup ke státním dotacím.

Co se týče komparace aspektů založení spol. s r.o. v České republice a ve vybraných zemích světa, nelze jednoznačně určit, kde se založení společnosti jeví jako nejvýhodnější. Každý podnikatel musí dle svého úsudku zvážit, která kritéria mu přinesou největší uspokojení. Kdybych měla usoudit nejvýhodnější podnikání z uvedeného srovnání, asi bych se přikláběla k založení společnosti na Britských Panenských ostrovech. Založení společnosti zde vyšlo jako nejliberálnější, ať už z pohledu daňového zatížení, nízké administrativní náročnosti či anonymity vlastnictví. Záleží ovšem na předmětu činnosti podnikání apod. Naopak nejnevýhodnější založení společnosti bych usoudila v Německu kvůli vysoké minimální výši základního kapitálu, které není moc kompenzováno například daňovým zatížením. Ovšem to je můj pohled aneb pohled nepodnikatele, tudíž nemůžu posoudit, zda je můj úsudek správný. Problematika daňových rájů je poměrně komplikovaná a reálné informace nejsou veřejnosti snadno dostupné.

Moje doporučení je takové, aby společnosti zcela přestoupily na novou právní úpravu. Umožní jim to řídit se pouze jednou legislativou. Řídit se jak novým, tak starým zákonem současně mi přijde matoucí. Co se týče podnikání jako fyzické osoby či jako společnosti s ručením omezeným, tak nelze jednoznačně určit, kterou formu podnikání si vybrat. Záleží na mnoha aspektech, které jsem se snažila zmínit v této diplomové práci. Především záleží na předmětu podnikání a výši disponibilního kapitálu potřebného k zahájení podnikání. Co se týče offshore podnikání, tak nízká či nulová sazba daně je velice lákavá. Avšak musím souhlasit s tím, že Česká republika díky tomuto podnikání přichází ročně o desítky miliard korun a to se odrazí na žijících obyvatelích České republiky. Proto z mého pohledu s takovým podnikáním nesouhlasím. Ovšem kdybych byla podnikatelským subjektem, asi by mě to taktéž jako ostatní podnikatelské subjekty lákalo.

Tato diplomová práce „Společnost s ručením omezeným po 1. 1. 2014“ byla věnována problematice dřívější a současné právní úpravy společnosti s ručením omezeným v důsledku rekodifikace soukromého práva. Hlavním cílem byla komparace dřívější a současné legislativy, která se týká společnosti s ručením omezeným. Dalším cílem byla komparace podnikání jako fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným dle daných hledisek, jako je administrativní, daňové či účetní hledisko. Posledním cílem této diplomové práce byla komparace aspektů založení společnosti s ručením omezeným v České republice a ve vybraných zemích světa včetně daňových rájů.

Tato diplomová práce upozorňuje na změny právní úpravy společnosti s ručením omezeným, které nastaly s účinností nového Občanského zákoníku a Zákona o obchodních korporacích. Nejprve byla provedena analýza dřívější právní úpravy společnosti s ručením omezeným na základě nastudovaných knižních publikací. Dle těchto knižních zdrojů byl popsán vznik a založení společnosti, dále orgány této společnosti, povinnosti a práva společníků, tvorba rezervního fondu, zvýšení či snížení základního kapitálu a taktéž zrušení a zánik společnosti. Jinými slovy tedy všechny skutečnosti, přes které musí společnost s ručením omezeným přejít. Dále byla provedena identifikace hlavních změn, které přinesl Nový občanský zákoník a Zákon o obchodních korporacích a také byl proveden popis, jak se nové právní úpravě přizpůsobit. Součástí problematiky současné právní úpravy byla také provedena komparace podnikání jako fyzické osoby a společnosti s ručením omezeným, jako osoby právnické. Dále byla provedena komparace aspektů založení společnosti s ručením omezeným v České republice dle nově platné právní úpravy a ve vybraných zemích světa včetně daňových rájů. Pro příklad srovnání zakládání s Českou republikou společnosti byly vybrány země: Slovensko, Německo, Kypr, Nizozemí a Britské Panenské ostrovy.

10 Literatura

Knížní publikace

- BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava a Ivana ŠTENGLOVÁ. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 660 s. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 80-717-9441-4.
- BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným 2014 – prakticky včetně účetnictví a daní*, 11. vydání. Olomouc: ANAG, 2014. 368 s. ISBN 978-80-7263-886-4.
- DVOŘÁČEK, Jiří a Ladislav TYLL. *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2010, 183 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-7400-010-2.
- ELIÁŠ, Karel, Jarmila POKORNÁ a Tomáš DVOŘÁK. *Kurs obchodního práva: obchodní společnosti a družstva*. 6. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, 503 s. Právnické učebnice (C.H. Beck). ISBN 978-807-4000-485.
- JÍLEK, J. *Deriváty, hedžové fondy, offshorové společnosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 260 s. ISBN 80-247-1826-X.
- JOSKOVÁ, Lucie a kol. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 207 s. Právo pro praxi, sv. 370. ISBN 978-80-247-4445-2.
- KLEIN, Š. *Daňové ráje: aby nebyly daňovým peklem*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 1998. 197 s. ISBN 80-7208-074-1.
- KORÁB, Vojtěch a Marek MIHALISKO. *Založení a řízení společnosti: společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2005, 252 s. Praxe podnikatele. ISBN 80-251-0592-X.
- MARTINOVIČOVÁ, Dana. *Základy ekonomiky podniku*. Praha: Alfa Publishing, s.r.o., 2006. 184s. ISBN 978-80-87197-91-2.
- PETROVIČ, P. *Encyklopedie mezinárodního daňového plánování*. 1. vyd. Beuron: Newsletter, 2002. 432 s. ISBN 80-86394-81-6.
- POKORNÁ, Jarmila. *Obchodní společnosti po novelizaci obchodního zákoníku*. Praha: Linde, 1997, 144 s. Daňová a hospodářská kartotéka. ISBN 80-902-1054-6.
- POKORNÁ, Jarmila. *Právní úprava obchodních společností v evropském a českém právu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 306 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, sv. 370. ISBN 978-802-1051-904.
- SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, 471 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

- ŠTRACH, Pavel a Ladislav TYLL. *Mezinárodní management: s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 301 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2987-9.
- VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, 332 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4520-6.

Internetové zdroje

- BISNODE.CZ. *Podnikatelé volí daňové ráje hlavně kvůli zajištění anonymity* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/podnikatele-voli-danove-raje-hlavne-kvuli-zajisteni-anonymity/>
- BUSINESSINFO.CZ. *Daňový systém České republiky* [online]. 2014 [cit. 2014-12-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/danovy-system-ceske-republiky-3429.html>
- BUSINESSINFO.CZ. *Pravidla pro podnikání na Kypru* [online]. 2009 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pravidla-pro-podnikani-na-kypru-5766.html>
- BUSINESSINFO.CZ. *Pravidla pro podnikání v Německu* [online]. 2009 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pravidla-pro-podnikani-v-nemecku-93.html>
- BUSINESSINFO.CZ. *Pravidla pro podnikání v Nizozemsku* [online]. 2009 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pravidla-pro-podnikani-v-nizozemsku-280.html>
- BUSINESSINFO.CZ. *Pravidla pro podnikání na Slovensku* [online]. 2009 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pravidla-pro-podnikani-na-slovensku-560.html>
- CFOWORLD.CZ. *Jak fungují světová finanční centra* [online]. 2010 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://cfoworld.cz/analyzy/jak-funguji-svetova-financi-centra-484>
- CZSO.CZ. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=ORG5012PU_OK&vo=null
- DANARIONLINE.CZ. *Zdaňování společností v Evropské unii - Daňový portál profesionálů a daňových poradců* [online]. [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d26003v34365-zdanovani-spolecnosti-v-evropske-unii/>
- DAŇOVÝ PORADCE ING. PAVEL BĚHOUNEK. *SRO V ROCE 2014* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/sro-v-roce-2014/>
- DUŠEK, Viktor. EKONOM.CZ. *Rekodifikace 2014: Jak vyplatit rezervní fond? Nový zákon přináší změny* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z:

- <http://ekonom.ihned.cz/c1-61630820-rekodifikace-2014-jak-vyplatit-rezervni-fond-novy-zakon-prinasi-zmeny>
- ELITECZECHIA.CZ. *Výhody a nevýhody podnikání jako fyzická osoba na ŽL* [online]. © 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.eliteczechia.cz/zivnostenske-podnikani-osvc>
- EPRAVO.CZ. *Změny v právní úpravě týkající se společnosti s ručením omezeným od 1. 1. 2014* [online]. 2013 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zmeny-v-pravni-uprave-tykajici-se-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-od-1-1-2014-92088.html>
- E-SRO.CZ. *Výhody společnosti s.r.o.* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.e-sro.cz/vyhody-spolecnosti-sro.htm>
- FINANCE.CZ. *Musíte vést účetnictví?* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/238603-musite-vest-ucetnictvi/>
- GOLÁŇ, Tomáš. *Rekodifikace - přehled významných změn u společnosti s ručením omezeným* [online]. © 2010 – 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.golan.cz/novinky/rekodifikace-prehled-vyznamnych-zmen-u-spolecnosti-s-rucenim-omezenym/>
- HBLAW.EU. *HRUBÝ & BUCHVALDEK - Společnost s ručením omezeným od 1.1.2014* [online]. © 2006 - 2013 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.hblaw.eu/cz/aktuality/49-spolecnost-s-rucenim-omezenym-od-1-1-2014.html>
- JAKZACITPODNIKANI.CZ. *Kolik stojí založení s.r.o.?* [online]. 2013 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.jakzacitpodnikani.cz/kolik-stoji-zalozeni-s-r-o/>
- IPODNIKATEL.CZ. *Fyzická nebo právnická osoba? Volba formy podnikání je alfou i omegou* [online]. 2013 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/fyzicka-nebo-pravnicka-osoba-volba-formy-podnikani-je-alfou-i-omegou/>
- IPODNIKATEL.CZ. *Jaké jsou výhody a nevýhody OSVČ vs. s.r.o.* [online]. © 2011 - 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/jake-jsou-vyhody-a-nevyhody-osvc-vs-sro-mame-porovnani.html>
- IPODNIKATEL.CZ. *Podnikání v Německu - GmbH* [online]. 2011 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zalozeni-obchodni-spolecnosti/podnikani-v-nemecku-formou-gmbh.html>
- IPODNIKATEL.CZ. *Sociální pojištění OSVČ 2014* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/socialni-pojisteni-osvc-2014.html>
- IPODNIKATEL.CZ. *Sociální pojištění OSVČ 2015* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Socialni-pojisteni/socialni-pojisteni-osvc-2015.html>

- IPODNIKATEL.CZ. *Začít podnikat na živnost nebo založit obchodní společnost aneb Jak vybrat vhodnou právní formu podnikání?* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zahajeni-podnikani/zacit-podnikat-na-zivnost-nebo-zalozit-obchodni-spolecnost-aneb-jak-vybrat-vhodnou-pravni-formu-podnikani/Vyhody-a-nevahody-prvni-forem-podnikani.html>
- KODAP.CZ. *Sazby DPH v Evropě - přehled* [online]. 2014 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.kodap.cz/cz/prehledy/sazby-dph-v-evrope.html>
- MERIGLOBE.COM. *Britské Panenské ostrovy* [online]. © 2014 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.meriglobe.com/cs/podnikani-v-zahranici/zalozeni-offshore-spolecnosti/britske-panenske-ostrovy/>
- MERIGLOBE.COM. *Slovensko* [online]. © 2014 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.meriglobe.com/cs/podnikani-v-zahranici/zalozeni-standardni-zahranicni-spolecnosti/slovensko/>
- MFCR.CZ. *Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění - 2013* [online]. 2013 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2013/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-10203>
- MPO.CZ. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2013* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument151050.html>
- NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK – OFICIÁLNÍ STRÁNKY MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI ČR. *MS_brozura_NZOK* [online]. © 2013–2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/informacni_brozury/MS_brozura_NZOK.pdf
- OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA JINDŘICHŮV HRADEC. *Živnostenský úřad - Město Jindřichův Hradec* [online]. © 2011 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/mestsky-urad/odbory-uradu/odbor-zivnostensky-a-spravni-cinnosti/zivnostensky-urad/>
- ONLINEBUSINESS.VOLUSION.COM. *Starting a Business* [online]. 2012 [cit. 2014-12-28]. Dostupné z: <http://onlinebusiness.volusion.com/articles/business-types/>
- PENIZE.CZ. *Přehled pro živnostníky a podnikatele: zdravotní a sociální pojištění v roce 2014* [online]. 2013 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/socialni-pojisteni/277166-prehled-pro-zivnostniky-a-podnikatele-zdravotni-a-socialni-pojisteni-v-roce-2014>
- PENIZE.CZ. *Začínáme podnikat: Fyzická, nebo právnická osoba?* [online]. 2011 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/podnikani/225028-zaciname-podnikat-fyzicka-nebo-pravnicka-osoba>

- PODNIKATELSKYWEB.CZ. *Podnikání fyzických osob* [online]. © 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.podnikatelskyweb.cz/podnikani-fyzickych-osob/>
- PODNIKATELSKYWEB.CZ. *Založení a vznik společnosti* [online]. © 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.podnikatelskyweb.cz/zalozeni-a-vznik-spolecnosti/>
- REZNICEK & CO. *Reznicek.cz – Změny právní úpravy dopadající na společnost s ručením omezeným od 1.1.2014* [online]. © 1998 - 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: http://www.akreznicek.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=56:zmeny-pravni-upravy-dopadajici-na-spolecnost-s-rucenim-omezenym-od-1-1-2014&catid=11:aktualne&Itemid=435
- TRUSTSERVICES.CZ. *Jurisdikce Britské Panenské ostrovy* [online]. © 2006 - 2014 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: <http://www.trustservices.cz/cz/jurisdikce/britske-panenske-ostrovy-6/>
- UCETNIKAVARNA.CZ. *Vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzickych-osob/>
- UCETNIKAVARNA.CZ. *Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob* [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-pravnickych-osob/>
- ZALOZENI-FIRMY-SPOLECNOSTI.CZ. *Jak získat živnostenský list pro s.r.o* [online]. 2013 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.zalozeni-firmy-spolecnosti.cz/zalozeni-spolecnosti/jak-ziskat-zivnostensky-list-pro-s-r-o.html>
- ZALOZENI-FIRMY.SPOLECNOSTI.CZ. *Zápis do obchodního rejstříku* [online]. 2013 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.zalozeni-firmy-spolecnosti.cz/zalozeni-spolecnosti/zapis-do-obchodniho-rejstriku.html>

Zákony

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 595/2003 Z. z. o daních z příjmů

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Přílohy

A Vzor zakladatelské listiny dle nové právní úpravy

JUDr. Lubomír Mika
notář
602 00 Brno, Dvořákova 648/10, CZ
tel.: +420 542 213 109 • fax: +420 542 214 261
iČ: 71245869 • DIČ: CZ5909153859
e-mail: notar@notar-brno.cz

NZ 146/2014
N 153/2014

OPIS Stejnopis NOTÁŘSKÝ ZÁPIS

sepsaný dne třetího února roku dvoutisícího čtrnáctého (03.02.2014) mnou, JUDr. Lubomírem Míkou, notářem se sídlem v Brně, v mé notářské kanceláři na Dvořákové ulici číslo 10. -----

Dostavil se účastník, pan **Ing. Miroslav Řiháček**, narozený 30.07.1963, bytem Brno, Klatovská 606/3. -----
Totožnost účastníka mi byla prokázána z platného úředního průkazu. -----

Účastník učinil přede mnou toto prohlášení: Prohlašuji, že jsem svéprávný, a že jsem způsobilý samostatně právně jednat v rozsahu právního jednání, o kterém je notářský zápis. --

Nato mne, notáře, účastník požádal, abych sepsal tuto: -----

-----ZAKLADATELSKOU LISTINU-----

-----o založení společnosti s ručením omezeným-----

I.

Firma a sídlo společnosti

1. Zakladatel, pan **Ing. Miroslav Řiháček**, narozený 30.07.1963, bytem Brno, Klatovská 606/3, zakládá společnost s ručením omezeným za podmínek stanovených obecně závaznými právními předpisy a touto zakladatelskou listinou.-----
2. Firma (název) společnosti zní: **BOLIRO s.r.o.**-----
3. Sídlo společnosti je ve městě Brně.-----

II.

Určení společníka

Jediným společníkem společnosti je pan **Ing. Miroslav Řiháček**, narozený 30.07.1963, bytem Brno, Klatovská 606/3.-----

III.

Předmět podnikání a činnosti

Předmětem podnikání společnosti je:-----
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona,-----

IV.

Základní kapitál a vklad společníka

Výše základního kapitálu společnosti činí 10.000,-- Kč (slovy: deset tisíc korun českých). Na tomto základním kapitálu se jediný společník účastní svým peněžitým vkladem ve výši 10.000,--Kč (slovy: deset tisíc korun českých), který se zavazuje vložit do společnosti a splatit v plné výši v penězích, nejpozději do jednoho (1) měsíce od podpisu této zakladatelské

strana druhá

listiny, k rukám správci vkladu na účet banky, který za tímto účelem správce vkladu zřídí na firmu této zakládané společnosti. Plná výše základního kapitálu musí být splacena před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

Společník má jeden (1) základní obchodní podíl na který připadá vklad ve výši 10.000,- Kč (slovy: deset tisíc korun českých).

V.

Určení správce vkladu

Správce vkladu je jediný společník pan **Ing. Miroslav Řiháček**, narozený 30.07.1963, bytem Brno, Klatovská 606/3.

VI.

Podíl

1. Podíl představuje účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí. Podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným se určuje podle poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu. Podíly ve společnosti jsou podíly základní, se kterými nejsou spojena žádná zvláštní práva a povinnosti. Podíly jsou neomezené a bez podmínek převoditelné.
2. Společník může mít více obchodních podílů v téže společnosti.
3. Podíl může společník převést na jinou osobu (je volně převoditelný). K tomuto úkonu se nevyžaduje souhlas valné hromady (respektive souhlas jediného společníka v její působnosti dle § 12 zákona o obchodních korporacích).
4. Smlouva a převodu obchodního podílu musí mít písemnou formu a nabyvatel musí prohlásit, že přistupuje k zakladatelské listině (společenské smlouvě). Převod podílu je vůči společnosti účinný doručením účinné smlouvy o převodu podílu s úředně ověřenými podpisy.
5. Je-li podíl společníka představován kmenovým listem, předchozí bod se neuplatní a na kmenovém listu se uvede v rubrice jednoznačná identifikace nabyvatele. K účinnosti převodu kmenového listu vůči společnosti se vyžaduje oznámení změny osoby společníka a předložení kmenového listu společnosti. Nabytím podílu přistupuje nabyvatel k zakladatelské listině (společenské smlouvě).
6. Převodce ručí společností za dluhy, které byly s podílem na nabyvatele převedeny.
7. Obchodní podíl se dědí. Zemře-li nebo zanikne-li společník, je oprávněn vykonávat práva spojená s podílem jeho dědic nebo právní nástupce. Je-li dědiců více musí se dohodnout, kdo z nich bude vykonávat práva spojená s obchodním podílem, nebo musí určit společného zmocněnce. Nedohodnou-li se dědicové v době řízení o dědictví na výkonu práv spojených s podílem, který je předmětem pozůstalosti, a není-li ustanoven správce této části pozůstalosti, ustanoví takového správce soud, který projednává pozůstalost, na návrh společnosti nebo některého z dědiců. Správce pozůstalosti je oprávněn vykonávat všechna práva spojená s podílem.
8. Rozdělení podílu je možné při jeho převodu nebo přechodu na dědice či právního nástupce. Při rozdělení podílu, vzniká-li samostatný podíl, musí být zachována minimální výše vkladu 1,- Kč (slovy: jedna koruna česká).

VII.

Orgány společnosti

Orgány společnosti jsou:

strana třetí

- a) valná hromada,-----
 b) jednatel.-----
 aa) Valná hromada se nekoná a působnost valné hromady vykonává jediný společník společnosti. Rozhodnutí společníka při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu a musí být podepsáno společníkem. Forma notářského zápisu se vyžaduje v případech uvedených v § 12 zákona o obchodních korporacích.-----
 bb) Statutárním orgánem společnosti je jeden (1) jednatel. Prvním jednatelem společnosti je pan **Ing. Miroslav Řiháček**, narozený 30.07.1963, bytem Brno, Klatovská 606/3.---
 Společnost zastupuje jednatel. -----
 Jednateli náleží obchodní vedení společnosti, má-li společnost více jednatelů, vyžaduje se souhlas většiny jednatelů. Podepisování za společnost se děje tak, že k vypsání nebo vytištění firmě společnosti připojí jednatel svůj podpis.-----

VIII.

Závěrečná ustanovení

Právní vztahy touto listinou výslovně neupravené se řídí obecně závaznými právními předpisy České republiky.-----

Pan Ing. Miroslav Řiháček prohlašuje, že výslovně souhlasí s tím, aby byl zapsán do obchodního rejstříku jako jediný společník této nově založené společnosti.-----

Lhůta pro podání návrhu na zápis této zakládané společnosti do obchodního rejstříku činí dvanáct (12) měsíců. V opačném případě se má za to, že od této zakladatelské listiny bylo odstoupeno.-----

Já, JUDr. Lubomír Mika, notář, prohlašuji, že toto právní jednání je v souladu s právními předpisy a dalšími zákonem vyžadovanými dokumenty, že právní jednání splňuje náležitosti a podmínky stanovené právními předpisy pro zápis do veřejného rejstříku, a že byly splněny formality k tomuto právnímu jednání potřebné, nebo bylo jejich splnění doloženo.-----

O tom byl tento notářský zápis sepsán, účastníkem přečten, jím schválen a spolu se mnou, notářem, vlastnoručně podepsán.-----

Ing. Miroslav Řiháček v.r.

JUDr. Lubomír Mika v.r.
notář

L.S.

Ověřuji, že tento **stejnopis** notářského zápisu, vyhotovený dne třetího února roku dvoutisícího čtrnáctého (03.02.2014), se shoduje doslovně s originálem notářského zápisu, uloženým ve sbírce notářských zápisů pod číslem NZ 146/2014.-----

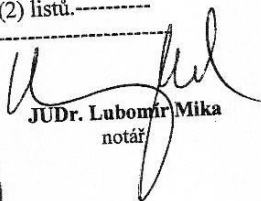
JUDr. Lubomír Mika v.r.
notář

L.S.

OVĚŘENÍ – VIDIMACE

Ověřuji, že tento opis složený ze dvou (2)
listů doslovně souhlasí s listinou, z níž byl
pořízen, složenou ze dvou (2) listů.-----
V Brně dne 03.02.2014 -----

JUDr. Lubomír Mika
notář

